

**UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
FACULTATEA DE STUDII EUROPENE**

TEZĂ DE DOCTORAT

**Marile ritualuri de trecere : nașterea, căsătoria și
înmormântarea. Fundamentele religioase iudeo-
creștine și reflexele lor folclorice.**

-rezumat-

Conducător științific :
Prof. univ. dr. Ioan Cuceu

Doctorand :
Petre Simu

**Cluj-Napoca
2011**

CUPRINS

Introducere	4
Capitolul I : PERSPECTIVA MAUSSIANĂ	9
1.1. Sociologie, filologie și umanism	9
1.2. Sociologie și cercetarea religiilor.....	20
1.3. Orientalisme și indologie în edificarea viziunii lui Marcel Mauss.....	29
1.4. Sociologie și limbaj	42
1.5. O nouă etnografie și studierea ritualurilor.....	65
1.6. Fetișism, totemism, sacrificiu, mana	84
1.7. Darul și antropologia simbolicului	144
Capitolul II : MILENIALISM ȘI EXPERIENȚĂ RELIGIOASĂ.....	189
2.1. Violență, conflict, ritual, societate.....	189
2.2. Experiență religioasă.....	190
2.3. Ritual.....	194
Capitolul III : VIAȚA DE DUPĂ MOARTE	199
3.1. Viziune și extaz	199
3.2. Raportare la sacru și inițiere în sacru	205
3.3. Magie și gândire magică	206
Capitolul IV : CREDINȚĂ ȘI ÎNDOIALĂ	211
4.1. Misterul credinței	211
4.2. Credința și calea spre divin	217
4.3. Nașterea și natura tragică a omului	218
4.4. Căsătoria	219
4.5. Trecerea dincolo, moartea	221
4.6. Raporturile omului cu Divinitatea în credințele populare	222
Capitolul V : CREDINȚĂ ȘI LIBERTATE	224
5.1. Credințe și ritualuri.....	224

5.2. Reinventarea riturilor și ritualurilor	238
5.3. Sacrificiul în viziune teologică și a antropologiei culturale	233
5.4. Ateismul sau experiența neîncrederii	235
Capitolul VI : MITURI ȘI RITURI	239
6.1. Perspective mitologice și ritualiste asupra religiei	239
6.2. Mitul ca bază de manifestare a ritului.....	242
6.3. Mit, rit, ritual.....	247
6.4. Suferință rituală, o dimensiune necunoscută a cercetării.....	248
Capitolul VII : ANTROPOLOGIE CULTURALĂ, RITOLOGIE ȘI EVOLUȚIE	251
7.1. Trup, suflet, conștiință	251
7.2. Botezul în culturile creștine și în iudaism	253
7.3. Păcatul și iertarea	257
7.4. Creătionism și evoluție în perspectiva ritologiei tradiționale	261
Capitolul VIII : RITURILE DE TRECERE	266
8.1. Arnold Van Gennep și teoria sa.....	266
8.2. Nașterea	268
8.3. Circumcizia	271
8.4. Botezul	272
8.5. Căsătoria	274
8.6. Moartea și ritualurile „marii treceri”.....	275
Capitolul IX : NIHILISMUL FILOSOFIC ȘI RITOLOGIA ÎN TIMP.....	279
9.1. Teorii asupra nimicului	279
9.2. Nimicul ca Ceva	282
9.3. Nimic versus Tot la Ioan Petru Culianu.....	286
9.4. Lumile alternative	288

Capitolul X : OBICEIURI POPULARE DE TRECERE ÎN ZONA GORJULUI	290
10.1. Nașterea	294
10.2. Nunta	303
10.3. Înmormântarea	338
Concluzii	358
Bibliografie	362

Cuvinte cheie : mit, rit, ritual, antropologie, cultură, naștere, căsătorie, înmormântare, obicei, tradiție, ceremonial, botez, circumcizie, păcat, iertare, divinitate, dar, simbolic, limbaj, sacru, magie, credință, sacrificiu, ateism, suferință, trup, suflet, conștiință, nihilism, îndoială, libertate.

Sinteze ale principalelor părți

Întreaga tematică a riturilor de trecere nu este altceva decât expresia filmică a vieții, privită ca pe o serie de secvențe de cinematografie, care transmit aceleași teme și motive de la o generație la alta. Această tematică este încărcată de un ritm acerb, de o imagine extraordinară, de un imaginar fecund, dublate de o imaginație născătoare de sentiment de aventură mitică și sensibilitate acută.

Experimentații domeniului au recunoscut demult ampretele vizibile ale religiei, psihologiei, sociologiei și au încercat să dea un viitor distopic dominat de fundamentele credinței, ale psihicului, ale minții. Pentru a înțelege mai bine ritualurile de trecere trebuie coborât în timp spre bazele unei structuri mai timpurii, cu accente mitice mai puternice.

Preocupările universale și comune tuturor științelor socio-umane au fost și vor rămâne existența umană și transgresarea ei prin moarte, marea și inevitabilă trecere. Toate științele umane au acceptat ideea că omul se găsește în centrul lumii, al lumii lui desigur, cum urma să constate el însuși mai apoi, și că diferența nu o face el, ci trecerea pragului înspre postexistență sau lumile paralele, înspre multiplele centre ale trăirii „adevărate” a ființei.

Lumea se schimbă continuu, dar pare să păstreze, pe tot parcursul ei, arhetipul cultural al spiritului salvator (Christos) și sensul istoriei (a venit pe această lume înzestrat, a fost greșit

înțeles, a măntuit sufletele celor care credeau în el, a fost trădat de un apropiat de nădejde și a sfârșit prin a fi pedepsit de autoritatea religioasă pe care o atacase).

Riturile de trecere oferă ocazia de a cântări mai pe îndelete natura realității redate în experiența trăită a vieții, nu ca simplă narativă, ci ca interpretare, ca oglindă în care vom vedea reflectată o imagine a noastră și a realității noastre, dându-ne astfel posibilitatea unei incursiuni mai pătrunzătoare și mai îndrăznețe. Acest gen de incursiune ne permite să identificăm și să conștientizăm capcanele existenței. Unele dintre ele, asemenea vieții, nu pot fi sfărâmate, nu lasă sănă de evadare; cea mai bună soluție pe care o avem este aceea de a recontextualiza. Prin intermediul cunoașterii și înțelegerii, căștigăm stăpânire de sine în relația cu capcana. Aceasta este funcția esențială a filosofiei – și a artei în egală măsură –, iar ceea ce punte în valoare – cel puțin – această tematică a riturilor de trecere este arta conținută în ele, ca mai apoi, antropologia și sociologia să își revendice impresionanta colecție de narațiuni asupra vieții umane, într-o convergență de intenție, în care arta riturilor și filosofia lor se ciocnesc în filmul vieții omului modern.

Cei ce au întreprins analize asupra riturilor de trecere ne-au dăruit oportunitatea de a înțelege cum un singur rit poate rezona pe niveluri multiple, reflectând, asemenea unui cristal magic, atitudini, credințe, comportamente, făcând să vibreze coarde sensibile ale memoriei colective, racordate sensului existenței și interpretărilor critice. În aceasta constă succesul ritului sau al oricărui act ceremonial, în aspectul său de a explora, descoperi și înțelege, în a oferi noi moduri de a ne cântări pe noi însine și lumea în care trăim. Ideea sa dominantă este aceea căumanitatea are o opțiune, nu numai la nivelul speciei, dar și la cel individual, chiar dacă aparent ritul leagă, strânge laolaltă, solidarizează prin normele lui, el eliberează pe cel ce îl practică. În rit omul se supune pentru a deveni stăpân ulterior, se oglindește în el și se transformă sociocultural.

Riturile de trecere dau impresia unor parabole ale viziunii inițiale iudeo-creștine, aceea a transgresării „captivității” într-o lume în care nu se mai întrevede nicio altă speranță de supraviețuire sau măntuire, decât dacă se parcurg aceste trepte inițiatice. Ritul este eternul „nou testament” pentru un nou mileniu, este trecerea perpetuă în interiorul realităților alternative, unde este cunoscut sub numele metamorfoză. În mod simbolic, personajele angrenate în ritual îndeplinesc funcția de receptoare ale unor fragmente de înțelepciune ancestrală, împachetate în analogii tehnologice moderne. Simbolic vorbind, sclavia înseamnă

damnare, iar tehno-sclavia este, ca și în concepția biblică, un soi de robie fabricată de om, un produs al propriei noastre voințe, o a doua matrice. Riturile funcționează atât în matricea originară, în acea „lume perfectă”, cât și în cea de-a doua, în această lume transformată.

Riturile nu pot fi comparate cu nimic. Riturile sunt un amalgam complex care trebuie studiat interdisciplinar și ale căror note de specificitate sistematică trebuie scoase din rațiunile pedagogice încrăpărate parcă în desuetudine și din imaculata concepție regizată de religie. În fond, riturile nu pun atât întrebări, cât, prin natura lor, ele oferă răspunsuri la cîmpuri de chestionare complexe : lingvistice, sociologice, antropologice, care evoluează neîncetat. Riturile evoluează continuu și suferă mutații de la o generație la alta, supuse parcă unei grabe a omului care ar vrea să uite cât mai repede experiența riturilor predecesorilor, pentru a-și afirma propriile rituri, propriile opțiuni. Astfel, și omul și ritul sunt elemente supuse dublei fatalități a uitării și a repetiției. Omul are tendința să ignore aproape tot ce s-a gândit înaintea lui și, într-un soi de eternă reîntoarcere, reinventează întrebări și răspunsuri, naiv adesea. Riturile și ritualurile ne demonstrează, dacă privim atent, neajunsurile istoriilor curente ale gândirii, care servesc prea puțin la edificarea unei memorii colective a riturilor. Acolo unde gândirea crede că a făcut o punte înspre trecut este de fapt marea trecere rituală, marea reflecție fundamentală, bazată pe credință, reprezentare și rit, pe acest mare fenomen social total încărcat de funcții simbolice. Ritul are o logică formală, dar și un simbolism adesea încărcat de mister.

Ritul înseamnă distincție, separare, distanță, dar, înfăptuit, el devine asemănare, unire, apropiere. Îl găsim în societate, la un nivel sau altul, divers, amplu, în afara tuturor dihotomiilor existente : realitate versus reprezentare, individ versus societate, sacru versus profan, obiectiv versus semnificativ, normal versus patologic.

Lucrarea de față vă va purta prin perspective noi, moderne, transformate, care se leagă armonios de trecut și își mențin legătura cu acesta. Astfel, **capitolul I** introduce ca puncte esențiale ideile marcante ale perspectivei lui Marcel Mauss, (durkheimian fidel, precursor al structuralismului, antropolog și sociolog al religiosului, istoric, sanscritolog) precum : fenomenul social total, teoria faptelor sociale totale și natura lor simbolică, sistemele sociale ca sisteme simbolice, sau simbolul prin intermediul problemelor ce vor fi dezbatute : fetișism, totemism, sacrificiu, religie, magie, *mana*, dar, rugăciune, limbaj, rit, sacru, om total. Dimensiunea operei lui Marcel Mauss, care a arătat un deosebit interes pentru ritual și pentru

religiile primitive, este sociologică, filologică, antropologică, etnologică, lingvistică, simbolică, aşa cum este și ritualul în sine, multidimensional și atât de prezent.

Demersul maussian se plasează în întregime sub egida întoarcerii la concret. Realul este percepție ca diversitate a funcționării spiritului uman, prin activitatea sa semnificativă, ca lume a complexității originare.

Mauss, ca bun empirist, preferă să alăture *faptele* decât să le excludă, și își afișează gustul pronunțat pentru enigme, pentru fapte rare, insolubile, deranjante, excentrice, bizare.

Modalitatea este o noțiune-cheie în opera lui Mauss. Aceasta i-a permis să afirme varietatea potențialmente nelimitată a faptelor sociale concrete la o posibilă identitate profundă. Modalitatea presupune o ordine ascunsă, o recurență ce se menține și asta explică de ce Mauss anunță structuralismul, deși nu urmează totuși calea structuralistă.

Mauss reintroduce *limbajul*, acest mare exclus, acest ansamblu al proceselor de semnificare în științele sociale. Mauss a lucrat într-o sociologie ce se construia pe uitarea limbajului și l-a reașezat în centru, în locul care i se cuvenea. Iar când vorbim despre limbaj, nu ne limităm la un limbaj vocal, la limbă, ci la tot ceea ce generează sens, deci și rit, gest, tehnică corporală, dar.

Traducerea este o altă noțiune-cheie în opera lui Mauss. Cine spune traducere spune transformare într-un alt sistem, fără ca sistemul următor să-l înlocuiască pe cel precedent, și fără ca identitatea dintre cele două să fie posibilă. Ea trebuie să servească la perceperea în profunzime a complexității nivelurilor realului, toate semnificante, deși în mod inegal.

Mauss este preocupat de *totalizare*, lucru pe care-l afirmă neîncetat, spunând că după ce am analizat, trebuie să recompunem. Mauss caută sinteza, de vreme ce știm că analiza este și va rămâne nedesăvârșită. Cunoașterea este provizorie, dar totuși necesară. Ideea principală este că orice fapt social este, dacă nu total cel puțin global și, în consecință, trebuie să fie tratat, chiar îndeaproape, ca o totalitate de un anumit tip și care poate fi compusă cu altele.

Mauss ajunge la modelul schimbului, al comunicării, al semnelor și al simbolurilor printr-o muncă de complexificare, de îmbogățire și de reintegrare a exclusului, pornind de la modelul naturalist și biologic al taxinomilor după gen și specie, de la organism, de la funcționalism și de la evoluționism. O dată cu simbolul, se pune problema înțelegерii modului în care în omul real, în omul dintr-o societate dată, se reunesc bilogicul, psihologicul și socialul.

Mauss a produs o reducție structuralistă care a reprezentat o adevărată revoluție pentru vremea ei, dar o revoluție nedeterminată și care a dezamăgit. El a fost un precursor important al structuralismului. Nu trebuie să uităm diferența esențială dintre Mauss și structuralism, căci ea atinge nucleul problemei științelor umane. Mauss întrezărise faptul că într-o zi lingvistica ar putea oferi perspectiva a ceea ce am numit marea trecere, trecerea ce va lega științele omului de științele naturii. Max Müller proclama că știința limbajului e o știință a naturii și puncta astfel una din cele mai mari descoperiri din veacul său ; Durkheim proclama continuitatea dintre științele naturale și sociologie și producea astfel o revoluție ; Lévi-Strauss a crezut de două ori că a descoperit trecerea, prima dată în tabu-ul incestului și a doua oară în fonem ca produs al activității mentale inconștiente.

Mauss a subliniat faptul că uniunea dintre natură și cultură nu ține de idei, ci de fapte. Științele naturii sunt cele ce vor găsi marea trecere, dacă aceasta există. Dar se pare că nu există o mare trecere, ci o pluralitate încă nenumărată.

Originalitatea lui Mauss față de Durkheim și de Lévi-Strauss rezidă tocmai în concepția lui despre social. Mauss deschide calea unei lecturi structurale a socialului, spre exemplu în tripla obligație în care se naște darul. Astfel, darul nu se reduce la schimb. Există o obligație de a înapoia ceea ce ridică darul la rangul de datorie. Darul maussian ne obligă să ne imaginăm ceea ce unește, ca două extremități ale același continuu, prestațiile totale și darul agonistic. Așadar, socialul nu înseamnă doar acel regn în care omul a intrat o dată pentru totdeauna ridicându-se din lumea animală, cândva, la începutul unei evoluții care de atunci își urmează cursul ; nu se reduce nici la prescripția, mereu actuală datorită caracterului metaistoric, de accedere la ordinea simbolică a schimbului și a legii, prin interzicerea incestului și prin toate constrângerile simbolizării. Darul ne amintește că din perspectiva lui Mauss, societatea nu înseamnă numai dominație, lege sau ordine, ci și *praxis* sau istorie.

Capitolul II prezintă percepția milenialistă (teoriile asupra sfârșitului lumii, imaginea răului, milenialismul ca formă politică subversivă de misticism social) și experiența religioasă (experiența rugăciunii ; experiența ca element central al religiei ; teoriile asupra experienței [punerea accentului pe simbol ; D-zeu perceptibil prin experiență morală ; starea de conștiință a lui D-zeu ; sentimentul religios îndreptat spre un obiect religios ; „mysterium tremendum” ; manifestarea patologilor și nevrozelor] ; fenomenul religios redus la economie, psihologie, sociologie ; experiența subiectivă a divinului ; misticismul ; reîncercarea experienței originare

prin ritual ca mimesis al existenței sau ca experiență adoptată și constituită în sine ; teoria modernă a sub-alternului) prin abordarea temei violenței, a conflictului, a ritualului (perspective, acțiune simbolică, reinventare, sau dimensiunile interioare ale experienței religioase [ascensiunea în rai, călătoria în lumea de dincolo, extaz, ieșire din corp, mistică, vizionarism]) și a societății.

Capitolul III propune imaginea vieții de după moarte prin viziune și extaz (viața de dincolo imaginată ca oglindă a sinelui, experiența Apostolului Pavel, Paradisul mistic și apocaliptic, urcarea la ceruri, călătoria extatică în ceruri sau conflict interior, noțiunea mistică a trupului spiritual, figura omului ceresc, transformarea interioară care duce la salvare, botezul ca rit central, trup de carne – trup spiritual), raportarea la sacru și inițierea în sacru (stările modificate ale conștiinței, experiențe la limita morții, experiențe în afara corpului, formele ultimului drum, hierofanie vs cratofanie), magia și gândirea magică (magia ca știință a imaginariului întemeiată pe Eros, trecerea de la profet la practician al magiei erotice la psihanalist, transformarea omului marginal, magia veche vs știință modernă, experiența subiectivă a puterii).

Capitolul IV imaginează fenomenul amplu al credinței prin raportare la îndoială. Misterul credinței (marea trecere, eterna reîntoarcere, ciudata tăcere a lui D-zeu, credința ca proiecție a dorințelor noastre în legătură cu cosmosul, temele de maximă putere biblică [adevărata contemplare, teama de a judeca pe alții, lumea ca posesie a divinului, iertarea și suferința, calea de mijloc, răscumpărarea păcatelor, curajul în fața morții, spiritul adevărului], dubla dimensiune a vieții creștine [credință și fapte bune], dubla dimensiune a păcatului originar [vine și se întoarce în divin], trecerea dincolo intermediată de spirit, rugăciunea ca intermediar între om și divin, *mana* oferită de divinitate sub forma spiritului întrupat în om), credința și calea spre divin (spiritul intermediar ce recuperează opera divinității), nașterea și natura tragică a omului (nașterea ca miracol, motivul apei), căsătoria, trecerea dincolo (moartea prin teama de necunoscut, moartea ca mare uniune cu ființa divină), și raporturile omului cu divinitatea în credințele populare (credința și mulțumirea de sine, legile pământești vs legile spirituale) sunt câteva din ideile abordate.

Capitolul V arată credința prin raportare la libertate. Credințe și ritualuri (problema intelectului, teoriile socialului, creator și creație, libertate divină și libertate umană, participarea divinului sau existență în sine, rugăciune și reflexie personală, ceremonia),

reinventarea riturilor și ritualurilor (ritualuri publice, memoria colectivă, paradoxul ritualului [rupe pentru a uni], creație ex-nihilo), sacrificiul în viziune teologică și a antropologiei culturale (obligativitatea suferinței, rezistență la dovada existenței lui D-zeu, trădarea divinității, teoria îngerilor căzuți, originea divină a păcatului), ateismul sau experiența neîncrederii (manipularea maselor prin ritualuri, acțiunea inconștientului, psihologia mulțimii, accesul la divin prin sacrificiu, rugăciune, ritual, credință).

Capitolul VI sistematizează miturile și riturile din perspective mitologice și ritualiste asupra religiei (religia ca sistem cultural, scopul simbolurilor și al riturilor, relația între real și ideal, realitate și artă, iluziile proiective), mitul ca bază de manifestare a ritului (perspective alegorice sau eufemistice asupra mitului, perspective sociologice, psihologice), ritualul (act magic cu implicații folclorice, perspective și dimensiuni în ritual, ritualul de sacrificiu, natura pură și inocentă a victimei, sacrificiul de sine [martiriu sau martor], pocăința care duce la iertarea păcatelor).

Capitolul VII configerează, într-o antropologie culturală și o ritologie în evoluție, temele mari ale trupului, sufletului, conștiinței. Ulterior, botezul (rit inițiatic mai mult decat rit preparatoriu) în culturile creștine și în iudaism, și euharistia sau circumcizia ne duc spre aceeași împărtășire cu spiritul divin. Păcatul (în conștiința umană și păcatul ca act corporativ, păcatul ca inhibiție a conștiinței divine, păcatul originar și inevitabil) și iertarea (prin raportare la pedeapsă), botezul de căință sau sacrificiul păcătosului sunt, de asemenea, de interes major în cercetarea ritualurilor, în trecerea spre un creaționism și evoluție în perspectiva ritologiei tradiționale (cele 3 conflicte majore dintre religie și știință, interpretarea fenomenelor naturale, problema genezei).

Capitolul VIII prefigurează riturile de trecere (Arnold Van Gennep și teoria sa), nașterea (riturile de ocrotire, de separare și de agregare a copilului, baia, denuminația, tunsul) circumcizia (act religios iudaic, confesiune a credinței), botezul (purificare și separare de lumea anterioară), căsătoria (succesiune de rituri de separare și de prag, protecție, fecundare), moartea și ritualurile marii treceri (doliul, lumea de dincolo, călătoria morților, masa de comuniune, riturile de înviere și reîncarnare).

Capitolul IX acaparează nihilismul filosofic și ritologia în timp. Astfel, teoriile asupra nimicului surprind prin largile lor perspective (natura prin divinitate, a fi sau a nu fi, finitudine prin implicit), imaginând nimicul ca ceva (univocitatea non-ființei, indiferența ființei în raport

cu divinitatea), nimicul vs tot (v. Ioan Petru Culianu, rețeaua rituală, autoafirmarea necondiționată a individului, problematica puterii care canalizează forțele), sau chiar lumile alternative (fascinație a omului postmodern, experiențe reduse la haos).

Capitolul X face un studiu de caz în contextul obiceiurilor populare de trecere în zona Gorjului. Creațiile populare, datinile, obiceiurile, credințele populare își au o viață a lor, unele au o existență foarte îndelungată, altele, ca urmare a schimbărilor ce au loc în mentalitatea oamenilor, au o existență mai scurtă, altele se retrag în fondul pasiv, iar altele se resemantizează. Obiceiuri populare tradiționale de trecere precum : nașterea, botezul, nunta și înmormântarea, datorită conservatorismului lor mai accentuat de celelalte obiceiuri, păstrează o serie de elemente arhaice ale gândirii populare. Fiind legate de cele mai importante evenimente din viața omului, acestea au rezistat până în zilele noastre cu toate transformările și prefacerile pe care civilizația contemporană le-a adus în viața satelor românești.

Cercetările care vizează riturile sunt numeroase, interesul pentru acestea existând pe plan mondial. Aceste cercetări moderne nu mai vizează demult doar o abordare unilaterală, religioasă cu precădere, ci una raportată la cultură cu ample rezonanțe în știință și în tehnica. În aceste domenii care deconstruiesc ritul și ni-l arată gol, dezvelit de puterea sa intrinsecă și fără legătură strânsă de cauzalitate cu divinul printr-o artă vizuală atât de dragă lumii moderne.

Cercetarea va trebui împinsă și mai departe încă pentru că riturile de trecere reprezintă un domeniu departe de a fi stins, epuizat. Părerea mea este că riturile implică ample dezbateri asupra simbolului, limbajului și semnificației acestuia.

BIBLIOGRAFIE
STUDII ȘI ARTICOLE CU CARACTER GENERAL

- ALTER, Robert, 1996, *Genesis : Translation and Commentary*, W.W. Norton & Company, USA, 378 p.
- ALTIZER, Thomas J. J., 2006, *Living the Death of God: A Theological Memoir*, State University of New York Press, 214 p.
- ANDERSON, Paul N., JUST, Felix și THATCHER, Tom, 2007, *John, Jesus and History, Volume 1: Critical Appraisals of Critical Views*, Society of Biblical Literature, Atlanta, 358 p.
- ANDLER, Charles, 1921, *Nietzsche, sa vie et sa pensée, volumul 2 : La jeunesse de Nietzsche, jusqu'à la rupture avec Bayreuth*, 469 p.
- ANYABWILE, Thabiti M., 2008, *What Is a Healthy Church Member?*, Crossway Books, Wheaton, Illinois, 131 p.
- ARGYLE, Michael, 2000, *Psychology and Religion*, Routledge, London and New York, 235 p.
- ASSMANN, Jan, 2010, *The Price of Monotheism*, Stanford University Press, Stanford, California, 153 p.
- ATKINSON, Kenneth, 2004, *Judaism*, Chelsea House Publishers, 169 p.
- BAKER, David W., 2006, *Joel, Obadiah, Malachi*, Zondervan, 358 p.
- BANDSTRA, Barry L., 2008, *Genesis 1-11 : A handbook on the Hebrew Text*, Baylor University Press, Waco, Texas, USA, 649 p.
- BARNES, Michael SJ., 2002, *Theology and the Dialogue of Religions*, Cambridge University Press, 293 p.
- BARNSTONE, Willis și MEYER, Marvin, 2003, *The Gnostic Bible*, Shambhala, Boston and London, 871 p.
- BARR, David L., 2006, *The Reality of Apocalypse: Rhetoric and Politics in the Book of Revelation*, Brill, Leiden and Boston, 319 p.
- BARRERA, Julio Trebolle, 1998, *The Jewish Bible and the Christian Bible: An Introduction to the History of the Bible*, Brill, Eerdmans, 577 p.
- BARUZI, Jean, 1935, „Remarques sur l'état présent des religions. Leçon d'ouverture du cours d'histoire des religions au Collège de France (6 février 1934)”, în : *Problèmes d'histoire des religions*, Felix Alcan, pp. 1-52.

- BASH, Anthony, 2007, *Forgiveness and Christian Ethics*, Cambridge University Press, New York, USA, 224 p.
- BEATON, Richard, 2004, *Isaiah's Christ in Matthew's Gospel*, Cambridge University Press, 264 p.
- BECKING, Bob, 2004, *Between Fear and Freedom: Essays on the Interpretation of Jeremiah 30-31*, Brill, 353 p.
- BEHLER, Ernst, [1992] 1996, *Le Premier romantisme allemand*, trad. fr., PUF, Perspectives germaniques, 271 p.
- BELL, Daniel M. Jr., 2001, *Liberation Theology After the End of History: The Refusal To Cease Suffering*, Routledge, London and New York, 223 p.
- BENJAMIN, Mara H., 2009, *Rosenzweig's Bible: Reinventing Scripture for Jewish Modernity*, Cambridge University Press, 225 p.
- BEN-RAFAEL, Eliezer și PERES, Yochanan, 2005, *Is Israel One?: Religion, Nationalism, and Multiculturalism Confounded*, Brill, 350 p.
- BENVENISTE, Émile, 1966, „La Philosophie analytique et la langage”, în : *Problèmes de lingvistique générale*, Gallimard, vol. 1, pp. 267-276.
- BERELWEIN, Rabbi, 2008, *The Oral Law of Sinai: An Illustrated History of the Mishnah*, Jossey-Bass, San Francisco, 214 p.
- BERGAIGNE, Abel, [1877-1883] 1963, *La Religion védique d'après les hymnes du Rig-Veda*, Champion, vol. I, 328 p.
- BERGER, Peter L., 2004, *Questions of Faith: A Skeptical Affirmation of Christianity*, Blackwell Publishing, 200 p.
- BERKOWITZ, Michael, 2004, *Nationalism, Zionism and Ethnic Mobilization of the Jews in 1900 and Beyond*, Brill, Leiden and London, 332 p.
- BIRNBAUM, Pierre, 1995, *Destins juifs. De la Révolution française à Carpentras*, Calmann-Lévy, 300 p.
- BLOND, Phillip, 1998, *Post-Secular Philosophy: Between Philosophy and Theology*, Routledge, London and New York, 215 p.
- BOCKMUEHL, Markus, 2001, *The Cambridge Companion to Jesus*, Cambridge University Press, 335 p.
- BODA, Mark J., 2004, *Haggai, Zechariah, The NIV Application Commentary - from biblical*

text...to contemporary life, Zondervan, Grand Rapids, Michigan, USA, 582 p.

BOER, Roland, 1999, *Knockin' on Heaven's Door: The Bible and Popular Culture*, Routledge, London and New York, 234 p.

BORG, Marcus J. și WRIGHT, N. T., 1989, *The Meaning of Jesus: Two Visions*, HarperCollins e-books, 306 p.

BORG, Marcus J. și CROSSAN, John Dominic, 2006, *The Last Week: A Day-by-Day Account of Jesus's Final Week in Jerusalem*, PerfectBound, 238 p.

BORG, Marcus J. și CROSSAN, John Dominic, 2009, *The First Paul : Reclaiming the Radical Visionary Behind the Church's Conservative Icon*, HarperCollins e-books, 241 p.

BORG, Marcus J., 1994, *Meeting Jesus Again for the First Time : The Historical Jesus and the Heart of Contemporary Faith*, HarperCollins Publishers, Inc, USA, 175 p.

BORG, Marcus J., 1997, *The God We Never Knew: Beyond Dogmatic Religion to a More Authentic Contemporary Faith*, HarperCollins e-books, 211 p.

BORG, Marcus J., 2006, *Jesus: A New Vision: Spirit, Culture and the Life of Discipleship*, HarperCollins e-books, 236 p.

BORG, Marcus J., 2006, *Jesus: Uncovering the Life, Teachings, and Relevance of a Religious Revolutionary*, HarperCollins e-books, 355 p.

BOTTÉRO, Jean, 1986, *Naissance de Dieu, La Bible et l'historien*, Gallimard, Bibliothèque des histoires, 255 p.

BRAATEN, Carl, 1996, *La Théologie luthérienne, ses grands principes*, trad. fr., Cerf.

BRADSTOCK, Andrew și ROWLAND, Christopher, 2002, *Radical Christian Writings*, Blackwell Publishers, 380 p.

BRAITERMAN, Zachary, 1998, *(God) After Auschwitz : Tradition and change in the Post-Holocaust Jewish Thought*, Princeton University Press, Princeton, New Jersey, 224 p.

BRAUN, Willi, 2005, *Rhetoric and Reality in Early Christianities*, Wilfrid Laurier University Press, 280 p.

BRÉAL, Marcel, [1875] 1885, „Introduction” à BOPP F., *op. cit.*

BREMNER, Jan N. și ERSKINE, Andrew, 2010, *The Gods of Ancient Greece: Identities and Transformations*, Edinburgh University Press, 556 p.

BREYTENBACH, Cilliers, THOM, Johan C. și PUNT, Jeremy, 2007, *The New Testament*

- Interpreted: Essays in Honor of Bernard C. Lategan*, Brill, Leiden and Boston, 417 p.
- BRIN, Gershon, 2001, *The Concept of Time in the Bible and the Dead Sea Scrolls*, Brill, 402 p.
- BROADBENT, Lynne și BROWN, Alan, 2002, *Issues in Religious Education*, RoutledgeFalmer, 248 p.
- BROOKE, George J., NAJMAN, Hindy și STUCKENBRUCK, Loren T., 2008, *The Significance of Sinai: Traditions about Sinai and Divine Revelation in Judaism and Christianity*, Brill, Leiden and Boston, 404 p.
- BROSSES, Charles de, [1760] 1988, *Du culte des dieux fétiches. Parallèle de l'ancienne religion de l'Égypte avec la religion actuelle de la Nigritie*, Fayard, Corpus des œuvres de philisophie en langue française, 143 p.
- BRUCE, F. F., *The New Testament Documents*, William B. Eerdmans Publishing Company, 72 p.
- BRUEGGEMANN, Walter, 2007, *The Theology of the Book of Jeremiah*, Cambridge University Press, 235 p.
- BUDIN, Stephanie Lynn, 2008, *The Myth of Sacred Prostitution in Antiquity*, Cambridge University Press, 383 p.
- BURNOUF, Eugène, 1833, „*Leçon d'ouverture au Collège de France*”, în BERGOUGNIOUX G., 1994, *op. cit.*
- BURNOUF, Emile, 1872, *La science des religions*, Maisonneuve et Cie, 460 p.
- BURNS, Charlene P. E., 2008, *More Moral than God: Taking Responsibility for Religious Violence*, Rowman and Littlefield Publishers, Inc., 167 p.
- BURRELL, David, 2004, *Faith and Freedom : An Interfaith Perspective*, in Challenges in Contemporary Theology Series, Blackwell Publishing Ltd., Malden, USA, 287 p.
- BUXBAUM, Shelley M. și KARESH, Sara E., *Jewish Faith in America*, Facts On File, Inc., New York, 131 p.
- CABANEL, P. 1994, „L'institutionnalisation des sciences religieuses en France (1879-1908). Une entreprise protestante?”, *Bulletin de la Société de l'histoire du protestantisme*, 140 (ianuarie-martie 1994) pp. 33-80.
- CALVERT-KOYZIS, Nancy și WEIR, Heather E., 2009, *Strangely Familiar: Protofeminist Interpretations of Patriarchal Biblical Texts*, Society of Biblical Literature, Atlanta, 308 p.
- CANTELON, James, 2007, *Theology for Non-Theologians: An Engaging, Accessible and*

Relevant Guide, John Wiley & Sons, Canada, 322 p.

CAPES, David B., DECONICK, April D., BOND, Helen K. și MILLER, Troy, 2007, *Israel's God and Rebecca's Children*, Baylor University Press, 504 p.

CAPUTO, John D., DOOLEY, Mark și SCANLON, Michael J., 2001, *Questioning God*, Indiana University Press, Bloomington and Indianapolis, 394 p.

CARTER, Warren, 2001, *Matthew and Empire: Initial Explorations*, Trinity Press International, 260 p.

CHARLESWORTH, Max, 2002, *Philosophy and Religion: From Plato to Postmodernism*, Oneworld, Oxford, 228 p.

CHAZAN, Robert, 2004, *Fashioning Jewish Identity in Medieval Western Christendom*, Cambridge University Press, New York, USA, 398 p.

CHILTON, Bruce și EVANS, Craig, 2005, *The Missions of James, Peter, and Paul: Tensions in Early Christianity*, Brill, Leiden and Boston, 556 p.

CHILTON, Bruce și NEUSNER, Jacob, 1995, *Judaism in the New Testament: Practices and Beliefs*, Routledge, London and New York, 226 p.

CHRISTIE, Les, 2008, *When Church Kids Go Bad: How to Love and Work with Rude, Obnoxious, and Apathetic Students*, Zondervan, 212 p.

CHRYSSIDES, George D., 2008, *Historical Dictionary of Jehovah's Witnesses* in Historical Dictionaries of Religions, Philosophies, and Movements, No. 85, The Scarecrow Press, Inc, Maryland, Toronto, Plymouth, UK, 198 p.

CLARKE, Howard, 2003, *The Gospel of Matthew and Its Readers: A Historical Introduction to the First Gospel*, Indiana University Press, Bloomington and Indianapolis, 330 p.

CLASBY, Nancy Tenfelde, 2008, *God, the Bible, and Human Consciousness*, Palgrave Macmillan, New York, USA, 272 p.

CLASTRES, Hélène, 1975, *La Terre sans mal. La prophétisme tupi-guarani*, Seuil, 154 p.

CLAYTON, John, 2006, *Religions, Reasons and Gods: Essays in Cross-Cultural Philosophy of Religion*, Cambridge University Press, 395 p.

CLIFFORD, James, [1988] 1996, *Malaise dans la culture. L'ethnographie, la littérature et l'art au XXe siècle*, trad. fr., École nationale supérieure des Beaux-Arts, 389 p.

CLIFFORD, Richard J., *Wisdom Literature in Mesopotamia and Israel*, Society of Biblical

Literature, Atlanta, 134 p.

CLOSSEY, Luke, 2008, *Salvation and Globalization in the Early Jesuit Missions*, Cambridge University Press, 343 p.

COHN – SHERBOK, Dan, 2003, *Judaism: History, Belief and Practice*, Routledge, London and New York, 611 p.

COLEMAN, Dorothy, 2007, *Hume : Dialogues concerning Natural Religion* in Cambridge Texts in the History of Philosophy, Cambridge University Press, New York, USA, 218 p.

COLLIER, Andrew, 2003, *On Christian Belief: A Defence of a Cognitive Conception of Religious Belief in a Christian Context*, Routledge, London and New York, 134 p.

COLLINS, C. John, 2003, *Science & Faith: Friends or Foes?*, Crossway Books, Wheaton, Illinois, 452 p.

COLLINS, Nina L., 2000, *The Library in Alexandria and the Bible in Greek*, Brill, 226 p.

COLSON, Charles și FICKETT, Harold, 2008, *The Faith: What Christians Believe, Why They Believe It, and Why It Matters*, Zondervan, 259 p.

CORAZZA, Ornella, 2008, *Near-Death Experiences: Exploring the Mind-Body Connection*, Routledge, London and New York, 186 p.

CORNELL, Vincent J., 2007, *Voices of Islam*, Praeger, 1399 p.

COTTON, M. Hannah, HOYLAND, G. Robert, PRICE , Jonathan J., WASSERSTEIN DAVID J., 2009, *From Hellenism to Islam : Cultural and linguistic change in the Roman Near East*, Cambridge University Press, New York, USA, 516 p.

CRÉPON, Marc, 1993, *L'Orient au miroir de la philosophie. La Chine et l'Inde de la philosophie des Lumières au romantisme allemand. Une anthologie*, Pocket-Agora, 340 p.

CROSSAN, John Dominic, 2007, *God and Empire : Jesus against Rome, Then and Now*, HarperCollins e-books, 270 p.

CUCEU, Ion ; CUCEU, Maria; LISOVSKI, Anamaria; ȘEULEANU, Ion, 2005, *Ritualurile de nuntă în Transilvania, I. Cântecele rituale de nuntă din Bihor*, Editura Fundației pentru studii europene, Cluj-Napoca, 240 p.

CUCEU, Ion, 2006, *Dicționarul proverbelor românești*, Editura Litera, București, 346 p.

CUCEU, Ion, MOLDOVAN, Ioan Micu, 1998 - *Texte rituale, balade si cântece sociale*, vol. II, 458 p.

CUCEU, Ion, 1998, colaborator în - *Internationale Volkskundliche Bibliographie / Bibliographie Internationale d'Ethnologie / für das Jahr 1995 mit Nachtragen für die vorausgehenden Jahre*, Bonn, Rudolf Habelt GmbH, 384 p.

CUFFEL, Alexandra și BRITT, Brian, 2007, *Religion, Gender, and Culture in the Pre-Modern World*, Palgrave Macmillan, 299 p.

CUNNINGHAM, Connor, 2002, *Genealogy of Nihilism : Philosophies of Nothing and the Difference of Theology* in Radical Orthodoxy Series, Routledge, simultaneously published in the USA and Canada, London, 336 p.

DALEY, Brian E., 2006, *Gregory of Nazianus*, in The Early Church Fathers Series, Routledge, simultaneously published in the USA and Canada, London, 287 p.

DARMESTETER, James, 1883, *Essais orientaux*, Librairie centrale des Beaux-Arts, A. Lévy editor, 178 p.

DATCU, Iordan, 2009, *Ioana Andreescu. Eseu despre proza și studiile sale de antropologie*. Avec un résumé. Editura „Grai și suflet” – Cultura Națională, București, 158 p.

DAVID, Madeleine, 1967, „La notion fétichisme chez Auguste Comte et l’œuvre du président de Brosses : Du culte des dieux fétiches”, Revue de l’histoire des religions, vol. 171 (aprilie-iunie 1967), pp. 207-221.

DAVIES, Brian, 2006, *The Reality of God and the Problem of Evil*, Continuum, London, New York, 276 p.

DAVIES, Douglas J., 2003, *An Introduction to Mormonism*, Cambridge University Press, 288 p.

DAVIS, Ellen F., 2009, *Scripture, Culture, and Agriculture: An Agrarian Reading of the Bible*, Cambridge University Press, 255 p.

DE VRIES, Hent și SULLIVAN, Lawrence E., 2006, *Political Theologies*, Fordham University Press, New York, 815 p.

DEMARIS, Richard E., 2008, *The New Testament in its Ritual World*, Routledge, London and New York, 157 p.

DEREMETZ, Alain, 1994, „La prière en représentation à Rome. De Mauss à la pragmatique contemporaine”, în „Parler aux dieux. Essais de pragmatique religieuse”, *Revue de l’histoire des religions*, vol. 211 (aprilie-iunie 1994), pp. 141-165.

DEVER, Mark, 2005, *The Message of the New Testament: Promises Kept*, Crossway Books, Wheaton, Illinois, 566 p.

DILLON, Michele, 2003, *Handbook of the Sociology of Religion*, Cambridge University Press,

500 p.

DINES, Jennifer M., 2004, *The Septuagint*, T & T Clark, 220 p.

DISTEFANO, Michel G., 2009, *Inner-Midrashic Introductions and Their Influence on Introductions to Medieval Rabbinic Bible Commentaries*, Walter de Gruyter, Berlin, New York, 248 p.

DOMBROWSKI, Daniel A., 2006, *Rethinking the Ontological Argument*, Cambridge University Press, 185 p.

DOSICK, Rabbi Wayne, 2007, *Living Judaism: The Complete Guide to Jewish Belief, Tradition and Practice*, HarperCollins e-books, 406 p.

DOURLEY, John P., 2008, *Paul Tillich, Carl Jung and the Recovery of Religion*, Routledge, London and New York, 219 p.

DRISCOLL, Mark, 2008, *On the New Testament*, Crossway Books, Wheaton, Illinois, 92 p.

DRISCOLL, Mark, 2008, *On the Old Testament*, Crossway Books, Wheaton, Illinois, 98 p.

DRISCOLL, Mark, 2008, *On Who Is God?*, Crossway Books, Wheaton, Illinois, 90 p.

DUIGNAN, Brian, 2010, *The 100 Most Influential Philosophers of All Time*, Britannica Educational Publishing, 369 p.

DUMÉZIL, Georges, 1948, Mitra-Varuna. *Essai sur deux représentations indo-européennes de la souveraineté*, Gallimard, ediția a-3a, 215 p.

DUMÉZIL, Georges 1959, „Préface” la ELIADE M., 1959, *op. cit.*, pp. 5-10

DUMÉZIL, Georges 1987, *Entretiens avec Didier Éribon*, Gallimard, 222 p.

DUMONT, Louis, 1983, *Marcel Mauss, une science en devenir. Essai sur l'individualisme*, Seuil, pp. 167-186.

DUNN Geoffrey D., 2004, *Tertullian*, Routledge, London and New York, 168 p.

DUNN, James D. G., 1975, *Jesus and the Spirit: A Study of the Religious and Charismatic Experience of Jesus and the First Christians as Reflected in the New Testament*, William B. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, Michigan, 532 p.

DUNN, James D. G., 1985, *The Evidence for Jesus*, The Westminster Press, Philadelphia, 132 p.

DUNN, James D. G., 1998, *The Theology of Paul the Apostle*, William B. Eerdmans Publishing Company, 849 p.

- DUNN, James D. G., 2003, *The Cambridge Companion to St. Paul*, Cambridge University Press, 317 p.
- DUNN, James D. G., 2005, *The New Perspective on Paul*, William B. Eerdmans Publishing Company, 553 p.
- EDELMAN, Diana, 2005, *The Origins of the 'Second' Temple: Persian Imperial Policy and the Rebuilding of Jerusalem*, Equinox Publishing, 461 p.
- EDWARDS, Douglas R., 2004, *Religion and Society in Roman Palestine*, Routledge, New York and London, 218 p.
- EHRMAN, Bart D. și HOLMES, Michael W., 1995, *The Text of the New Testament in Contemporary Research: Essays on the Status Quaestionis*, William B. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, Michigan, 418 p.
- ELLER, Jack David, 2007, *Introducing Anthropology of Religion: Culture to the Ultimate*, Routledge, 371 p.
- EHRMAN, Bart D., 2006, *Studies in the Textual Criticism of the New Testament*, Brill, Leiden and Boston, 419 p.
- EHRMAN, Bart D., 2008, *God's Problem : How the Bible Fails to Answer Our Most Important Question – Why we suffer*, HarperCollins e-books, 310 p.
- EHRMAN, Bart D., *Jesus, Interrupted*, HarperCollins e-books, 308 p.
- ELLENS, J. Harold, 2006, *Sex in the Bible: A New Consideration*, Praeger, 213 p.
- ELLENS, J. Harold, 2008, *Understanding Religious Experiences*, Praeger, 205 p.
- ENDRESS, Gerhard, 2002, *Islam: An Historical Introduction*, Edinburgh University Press, 314 p.
- EVANS, C. Stephen, 2006, *Kierkegaard on Faith and the Self*, Baylor University Press, 404 p.
- EVANS, G. R., 1993, *Philosophy and Theology in the Middle Ages*, Routledge, London and New York, 153 p.
- EVERITT, Nicholas, 2004, *The Non-Existence of God*, Routledge, London and New York, 344 p.
- EXUM, J. Cheryl, 2000, *Virtual History and the Bible*, Brill, 212 p.
- EXUM, J. Cheryl, 2006, *The Bible in Film – The Bible in Film*, Brill, Leiden and Boston, 201 p.
- FEE, Gordon D., 2007, *Pauline Christology: An Exegetical-Theological Study*, Hendrickson

Publishers, 744 p.

FEINBERG, John S., 2004, *The Many Faces of Evil: Theological Systems and the Problems of Evil*, Crossway Books, Wheaton, Illinois, 547 p.

FENN, Richard K., 2003, *The Blackwell Companion to Sociology of Religion*, Blackwell Publishing, 506 p.

FITZMYER, Joseph A., 2008, *The Anchor Yale Bible : First Corinthians - A New Translation with Introduction and Commentary*, volume 32, Yale University Press, USA, 690 p.

FLANNERY, Frances, SHANTZ, Colleen și WERLINE, Rodney A., 2008, *Experiencia, volume 1 : Inquiry into Religious Experience in Early Judaism and Early Christianity*, in Society of Biblical Literature, Symposium Series, Victor H. Matthews Series Editor, Atlanta, USA, 276 p.

FORD, David F. cu MUERS, Rachel, 2005, *The Modern Theologians : An Introduction to Christian Theology since 1918* Third Edition, Blackwell Publishing Ltd., Oxford, UK, 844 p.

FORD, David F. și MUERS, Rachel, 2005, *The Modern Theologians: An Introduction to Christian Theology Since 1918*, Blackwell Publishing, 844 p.

FORD, David F., QUASH, Ben și SOSKICE, Janet Martin, 2005, *Fields of Faith : Theology and Religious Studies for the Twenty-First Century*, Cambridge University Press, New York, USA, 254 p.

FORD, Paul F., 2008, *Yours, Jack: Spiritual Direction from C. S. Lewis*, HarperCollins e-books, 408 p.

FOURNIER, Marcel, 1994, *Marcel Mauss*, Fayard, 844 p.

FRANK, Daniel H. și LEAMAN, Oliver, 2003, *The Cambridge Companion to Medieval Jewish Philosophy*, Cambridge University Press, 484 p.

FRANK, Daniel H., LEAMAN, Oliver, 1997, *History of Jewish Philosophy* in Routledge History of World Philosophies, volume 2, Routledge, London, 873 p.

FRANKENBERRY, Nancy K., 2004, *Radical Interpretation in Religion*, Cambridge University Press, 251 p.

FRAZER, James, 1887, *Totemism*, Adam and Charles Blank, Edinburg, 96 p.

FRAZER, James 1898, *Le Totémisme*, trad. fr. De DIRR A. si VAN GENNEP A., Reinwald, 139 p.

FRAZER, James 1922, *Les Origines de la famille et du clan*, trad. fr.

- FUCHS, Esther, 2003, *Sexual Politics in the Biblical Narrative: Reading the Hebrew Bible as a Woman*, Sheffield Academic Press, 248 p.
- GADET, François, 1987, *Saussure, une science de la langue*, PUF, 128 p.
- GALVIN, James C., 2005, *Faith Alone : A Daily Devotional/Martin Luther*, Zondervan, Grand Rapids, Michigan, USA, 424 p.
- GARCIA, Jorge J. E., 2003, *Old Wine in New Skins*, Marquette University Press, 144 p.
- GARDNER, Roy, CAIRNS, Jo și LAWTON, Denis, 2005, *Faith Schools : Consensus or Conflict?*, simultaneously published in the USA and Canada by Routledge Falmer, New York, USA, 292 p.
- GAVRILUȚĂ, Nicu, 2003, „*Dialogul interreligios între Orient și Occident*”, în Journal for the Study of Religions, nr.5.
- GAVRILUȚĂ, Nicu, 2002, „*On Tolerance and Acceptance of the Other*”, în Journal for the Study of Religions and Ideologies, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, nr. 3.
- GAVRILUȚĂ, Nicu, 1998, *Mentalități și ritualuri magico-religioase*, Polirom, Iași.
- GAVRILUȚĂ, Nicu, 2000, *Culianu, jocurile minții și lumile multidimensionale*, Polirom, Iași.
- GAVRILUȚĂ, Nicu, 2001, *Imaginarul social al tranzitiei românești*, Dacia, Cluj-Napoca.
- GAVRILUȚĂ, Nicu, 2003, *Fractalii și timpul social*, Dacia, Cluj-Napoca.
- GAVRILUȚĂ, Nicu, 2003, *Hermeneutica simbolismului religios*, Editura Fundatiei AXIS, Iași.
- GAVRILUȚĂ, Nicu, 2006, *Mișcări religioase orientale. O perspectivă socio-antropologică asupra globalizării practicilor yoga*, Provopress, Cluj-Napoca.
- GAVRILUȚĂ, Nicu, 2006, *România în starea bardo. Publicistică și dialoguri culturale*, Provopress, Cluj-Napoca.
- GAVRILUȚĂ, Nicu, 2009, *Antropologie socială și culturală*, Polirom, Iași.
- GENNEP, Arnold van, 1920, *L'État actuel du problème totémique*, Ernest Leroux, 363 p.
- GEORGE, Timothy, 2002, *Is the Father of Jesus the God of Muhammad?: Understanding the Differences between Christianity and Islam*, Zondervan, 165 p.
- GÉRARD, René, 1963, *L'Orient et la pensée romantique allemande*, M. Didier, col. Germanica, 227p.
- GIBERSON, Karl W., 2008, *Saving Darwin*, HarperCollins e-books, 266 p.

GIBSON, Shimon, 2009, *The Final Days of Jesus: The Archaeological Evidence*, HarperCollins e-books, 276 p.

GILL, Anthony, 2008, *The Political Origins of Religious Liberty*, Cambridge University Press, 283 p.

GILMAN, Sander L., *Jewish Frontiers: Essay on Bodies, Histories, and Identities*, Palgrave Macmillan, 259 p.

GOLDSTEIN, David B., 2008, *Jacob's Legacy: A Genetic View of Jewish History*, Yale University Press, New Haven & London, 172 p.

GLAS, Gerrit, SPERO, Moshe Halevi, VERHAGEN, Peter J., PRAAG, Herman M. van, 2007, *Hearing Visions and Seeing Voices – Psychological Aspects of Biblical Concepts and Personalities*, Springer, The Netherlands, 326 p.

GOBLET D'ALVIELLA, 1887, *Introduction à l'histoire générale des religions*, Merzbach și Falk ed., Bruxelles ; - Ernest Leroux, Paris, 176 p.

GODELIER, Maurice, 1996, *L'Énigme du don*, Fayard, 315 p.

GOLDSTEIN, Jonathan A., 1976, *I Maccabees : A New Translation with Introduction and Commentary* in The Anchor Bible, Doubleday and Company, Inc., Garden City, New York, USA, 616 p.

GOLDSTEIN, Jonathan A., 1983, *II Maccabees : A New Translation with Introduction and Commentary* in The Anchor Bible, Doubleday and Company, Inc., Garden City, New York, USA, 618 p.

GORDON, Robert P., 2006, *Hebrew Bible and Ancient Versions : Selected Essays of Robert P. Gordon* in The Society for Old Testament Study monographs, Ashgate Publishing, 413 p.

GOETSCHEL, R., 1994, "Aux origines de la modernité juive, Zacharias Frankel (1801-1875) et l'école historico-critique" in BAUMGARTEN J. si TRIGANO Sh., op. cit., pp. 107-132.

GOLDENBERG, Robert, 2007, *The Origins of Judaism*, Cambridge University Press, 316 p.

GOLDHILL, Simon, 2006, *The Temple of Jerusalem*, Profile Books, 207 p.

GORNY, Yosef, 2006, *From Binational Society to Jewish State : Federal concepts in Zionist Political Thought, 1920-1990, and the Jewish People*, Brill Leiden, Boston, 202 p.

GOSSIAUX, Pol-P., 1993, *L'homme et la nature. Genèse de l'anthropologie à l'âge classique, 1580-1750*, De Boeck université, Bruxelles, 397 p.

GULLEY, Philip, MULHOLLAND, James, 2003, *If Grace Is True : Why God Will Save Every*

Person? HarperCollins e-books, 243 p.

GOWANS, Christopher W., 2003, *Philosophy of the Buddha: An Introduction*, Routledge, London and New York, 243 p.

GRANT, Edward, 2004, *God and Reason in the Middle Ages*, Cambridge University Press, New York, USA, 410 p.

GRAY, James, 1999, *The Concise Bible Commentary*, The Ages Digital Library, 994 p.

GREENSPAHN, Frederick E., 2008, *The Hebrew Bible: New Insights and Scholarship*, New York University Press, 249 p.

GUROCK, Jeffery S., 2009, *Orthodox Jews in America*, Indiana University Press, Bloomington and Indianapolis, 400 p.

GUSHEE, David P., 2008, *The Future of Faith in American Politics*, Baylor University Press, 361 p.

GYEMANT, Ladislau, 2006, *Globalism, Globality, Globalisation. Ten Years of European Studies in Cluj*, Editura Fundatiei pentru Studii Europene, Cluj, 676 p.

GYEMANT, Ladislau, 2006, *Universitate și cultură*, Presa Universitară Clujeană, Cluj, 424 p.

HABERMANS, Gary R., 2003, *The Risen Jesus and Future Hope*, Rowman & Littlefield Publishers, Inc., 262 p.

HABERMAS, Ronald T., 2008, *Introduction to Christian Education and Formation: A Lifelong Plan for Christ-Centered Restoration*, Zondervan, 262 p.

HAKOLA, Raimo, 2005, *Identity Matters : John, the Jews and the Jewishness*, Brill Leiden, Boston, 304 p.

HALBERTAL, Moshe, 1997, *People of the Book: Canon, Meaning, and Authority*, Harvard University Press, 199 p.

HANKS, Maxine și WILLIAMS, Jean Kinney, 2003, *Mormon Faith in America*, Facts On File, Inc., 131 p.

HARNACK, Adolf, 2005, *History of Dogma*, volume I, Grand Rapids, Michigan, USA, 247 p.

HARNACK, Adolf, 2005, *History of Dogma*, volume II, Grand Rapids, Michigan, USA, 285 p.

HARNACK, Adolf, 2005, *History of Dogma*, volume III, Grand Rapids, Michigan, USA, 247 p.

HARNACK, Adolf, 2005, *History of Dogma*, volume IV, Grand Rapids, Michigan, USA, 269 p.

- HARNACK, Adolf, 2005, *History of Dogma*, volume V, Grand Rapids, Michigan, USA, 254 p.
- HARNACK, Adolf, 2005, *History of Dogma*, volume VI, Grand Rapids, Michigan, USA, 244 p.
- HARNACK, Adolf, 2005, *Monasticism : Its Ideals and History and the Confessions of St. Augustine*, Grand Rapids, Michigan, USA, 247 p.
- HARRINGTON, Daniel J., 1996, *Wisdom Texts from Qumran*, Routledge, London and New York, 132 p.
- HARRISON, Peter, 2007, *The Fall of Man and the Foundations of Science*, Cambridge University Press, 316 p.
- HATTERSLEY, Michael E., 2009, *Socrates and Jesus: The Argument That Shaped Western Civilization*, Algora Publishing, New York, 212 p.
- HAWKINS, Peter S. și CUSHING STABLBERG, Lesleigh, 2006, *Scrolls of Love – Ruth and the Song of Songs*, Fordham University Press, 411 p.
- HEBBLETHWAITE, Brian, 2005, *Philosophical Theology and Christian Doctrine*, Blackwell Publishing, 192 p.
- HEMPTON, David, 2005, *Methodism*, Yale University Press, New Haven and London, 298 p.
- HILLEL, Daniel, 2006, *The Natural History of the Bible*, Columbia University Press, 371 p.
- HIMMELFARB, Martha, 2010, *The Apocalypse: A Brief History*, Wiley-Blackwell, 192 p.
- HOLIFIELD, E. Brooks, 2003, *Theology in America*, Yale University Press, New Haven and London, 632 p.
- HOLT, Mack P., 2005, *The French Wars of Religion, 1562 – 1629*, Cambridge University Press, 261 p.
- HORSLEY, Richard A., 2003, *Jesus and Empire: The Kingdom of God and the New World Disaster*, Fortress Press, Minneapolis, 190 p.
- HORSLEY, Richard A., 2004, *Paul and the Roman Imperial Order*, Trinity Press International, 212 p.
- HOULDEN, Leslie, 2003, *Jesus in History, Thought and Culture*, ABC-CLIO, 1026 p.
- HOWES, Graham, 2007, *The Art of the Sacred: An Introduction to the Aesthetics of Art and Belief*, I. B. Taurus, London and New York, 207 p.
- HOWLAND, Jacob, 2006, *Kierkegaard and Socrates*, Cambridge University Press, 249 p.

- HUME, David, [1989] 1996, *L'histoire naturelle de la religion et autres essais sur la religion*, trad., fr. De MALHERBE, Vrin, 136 p.
- HUNT, Donald, 1974, *Pondering the Proverbs*, College Press, 516 p.
- HURTADO, Larry W., 2003, *Lord Jesus Christ: Devotion to Jesus in Earliest Christianity*, William B. Eerdmans Publishing Company, 774 p.
- HURTADO, Larry W., 2006, *The Freer Biblical Manuscripts: Fresh Studies of an American Treasure Trove*, Society of Biblical Literature, Atlanta, 321 p.
- IACONO, Alfonso M., 1992, *Le Fétichisme, histoire d'un concept*, PUF, 126 p.
- INBARI, Motti, *Jewish Fundamentalism and the Temple Mount: Who Will Build the Third Temple?*, State University of New York Press, Albany, 224 p.
- INCIGNERI, Brian J., 2003, *The Gospel to the Romans: The Setting and Rhetoric of Mark's Gospel*, Brill, Leiden and Boston, 444 p.
- JACOBS, Alan, 2008, *Original Sin: A Cultural History*, HarperCollins e-books, 310 p.
- JASSEN, Alex P., 2007, Mediating the Divine: Prophecy and Revelation in the Dead Sea Scrolls and Second Temple Judaism, Brill, Leiden and London, 462 p.
- JOHNSON, Kristen Deede, 2007, *Theology, Political Theory, and Pluralism: Beyond Tolerance and Difference*, Cambridge University Press, 291 p.
- JOHNSON, Paul, 1996, *The Quest of God*, HarperCollins e-books, 233 p.
- JOHNSON, Sara Raup, 2004, *Historical Fictions and Hellenistic Jewish Identity: Third Maccabees in Its Cultural Context*, University of California Press, 283 p.
- JONES, Gareth, 2004, *The Blackwell Companion to Modern Theology*, Blackwell Publishing, 602 p.
- JONES, Tony, 2008, *The New Christians*, Jossey – Bass, 294 p.
- JOSHI, S. T., 2008, *Icons of Unbelief : Atheists, Agnostics, and Secularists* in Greenwood Icons, Greenwood Press, Westport, Connecticut, USA, 476 p.
- KAGELER, Len, 2008, *The Youth Ministry Survival Guide: How to Thrive and Last for the Long Haul*, Zondervan, 212 p.
- KALTNER, John, MCKENZIE, Steven L. și KILPATRICK, Joel, 2008, *The Uncensored Bible*, HarperCollins e-books, 224 p.

- KAMRAVA, Mehran, 2005, *The Modern Middle East*, University of California Press, 514 p.
- KANNENGIESSER, Charles, 2006, *Handbook of Patristic Exegesis: The Bible in Ancient Christianity*, Brill, Leiden and Boston, 1534 p.
- KARADY, Victor, 1968, „Présentation” în MAUSS M., *Ceuvres*, vol 1, pp. I-LIII, ed. De Minuit.
- KARSENTI, Bruno, 1996, *Sociologie, anthropologie et philosophie dans l'œuvre de Marcel Mauss. Contribution à une réflexion sur les rapports de la philosophie et des sciences humaines*, université Charles de Gaulle, Lille III, teză realizată sub coordonarea lui P. Macherey (dactilografiată), 736 p.
- KASSIAN, Mary, 2005, *The Feminist Mistake*, Crossway Books, Wheaton, Illinois, 338 p.
- KELLEY, Shawn, 2002, *Racializing Jesus: Race, Ideology and the Formation of Modern Biblical Scholarship*, Routledge, London and New York, 274 p.
- KENT, John, 2004, *Wesley and the Wesleyans: Religion in Eighteenth – Century Britain*, Cambridge University Press, 238 p.
- KIDD, Thomas S., 2004, *The Protestant Interest*, Yale University Press, 228 p.
- KIDD, Thomas S., 2004, *The Protestant Interest*, Yale University Press, New Haven and London, 228 p.
- KIECKHEFER, Richard, 2004, *Theology in Stone*, Oxford University Press, 390 p.
- KILPATRICK, G. D., 1983, *The Eucharist in Bible and Liturgy*, Cambridge University Press, 128 p.
- KIVELSON, Valerie A. și GREENE, Robert H., 2003, *Orthodox Russia: Belief and Practice Under the Tsars*, The Pennsylvania State University Press, 308 p.
- KRAUS, Thomas J. și NICKLAS, Tobias, 2006, *New Testament Manuscripts: Their Texts and Their World*, Brill, Leiden and Boston, 362 p.
- KRAYBILL, Donald B., 1989, *The Upside – Down Kingdom*, Herald Press, 316 p.
- KUGEL, James L., 1998, *Traditions of the Bible: A Guide to the Bible As It Was at the Start of the Common Era*, Harvard University Press, 1082 p.
- KÜNG, Hans, 2007, *Islam – Past, Present and Future*, Oneworld Publications, Oxford, 801 p.
- LADERMAN, Gary și LÉON, Luis, 2003, *Religion and American Cultures*, ABC-CLIO, Inc., 1068 p.

LANGLOIS, Charles-Victor și SEIGNOBOS, Charles, [1898] 1992, *Introduction aux études historiques*, Kimé, 284 p.

LAPLANCHE, F., 1994, *La Bible en France entre mythe et critique*, Albin Michel, 315 p. – (sub coordonarea lui), 1996, *Les Sciences religieuses, le XIXe siècle 1800-1914*, Dictionnaire du monde religieux dans la France contemporaine IX, 678 p.

LAUGHLIN, John C. H., 2006, *Fifty Major Cities of the Bible : From Dan to Beersheba*, Routledge Taylor and Francis Group, simultaneously published in the USA and Canada by Routledge, New York, USA, 267 p.

LAWRENCE, Jonathan David, 2006, *Washing in Water: Trajectories of Ritual Bathing in the Hebrew Bible and Second Temple Literature*, Brill, Leiden and Boston, 317 p.

LAWRENCE, Raymond J. Jr., 2007, *Sexual Liberation: The Scandal of Christendom*, Praeger, 196 p.

LEMCHE, Niels Peter, 2004, *Historical Dictionary of Early Israel* in Historical Dictionaries of Ancient Civilizations and Historical Eras, No 13, The Scarecrow Press, Inc, Lanham, Maryland, and Oxford, 317 p.

LEROI-GOURHAN, André, 1982, *Les Racines du monde. Entretien avec Claude-Henri Rocquet*, Belfond, 277 p.

LEVEEN, Adrienne, 2008, *Memory and Tradition in the Book of Numbers*, Cambridge University Press, 258 p.

LEVENE, Nancy K., 2004, *Spinoza's Revelation: Religion, Democracy, and Reason*, Cambridge University Press, 283 p.

LEVERING, Matthew, 2005, *Sacrifice and Community: Jewish Offering and Christian Eucharist*, Blackwell Publishing, 225 p.

LÉVI, Sylvain, 1892, „Les sciences des religions et les religions de l'Inde”, în LEVI S., 1937, pp. 16-23.

LÉVI, Sylvain, 1898, *La Doctrine du sacrifice dans les Brahmana*, Ernest Leroux, 180 p.

LÉVI, Sylvain, 1911, „Les études orientales, leurs leçons, leurs résultats”, în LEVI S., 1937, pp. 85-97.

LÉVI, Sylvain, 1913, “Des grands hommes dans l'histoire de l'Inde”, în LEVI S., 1937, pp. 98-106.

LÉVI, Sylvain, 1925, “Une heure avec Sylvain Levi”, in LEVI S., 1937, pp. 118-125.

LÉVI, Sylvain, 1928, *L'Inde et le monde*, Champion, 175 p

LEVINE, Amy-Jill, ALLISON, Dale C. Jr. și CROSSAN, John Dominic, 2006, *The Historical Jesus in Context*, Princeton University Press, 460 p.

LEVINSON, Bernard M., 2008, *Legal Revision and Religious Renewal in Ancient Israel*, Cambridge University Press, 236 p.

LEVISON, John R., 1997, *The Spirit in First-Century Judaism*, Brill Academic Publishers, Inc., 320 p.

LÉVI-STRAUSS, Claude, 1945, “L’analyse structurale en linguistique et en anthropologie” în LÉVI-STRAUSS, C., 1958, pp. 37-62.

LÉVI-STRAUSS 1960, “Le champ de l’anthropologie. Leçon inaugurale au Collège de France”, în LEVI-STRAUSS C., 1973, pp. 11-44.

LÉVI-STRAUSS [1950] 1968, „Introduction à l’œuvre de Marcel Mauss”, in MAUSS M., *Sociologie et anthropologie*, PUF, pp. IX-LII.

LÉVI-STRAUSS 1973, *Anthropologie structurale II*, Plon, 450 p.

LINCOLN, Andrew T. și WEDDERBURN, A. J. M., 1993, *The Theology of the Later Pauline Letters*, Cambridge University Press, 201 p.

LINDBERG, Carter, 2008, *Love*, Blackwell Publishing, 208 p.

LIPPY, Charles H., 2006, *Faith in America : Changes, Challenges, New Directions*, Praeger Perspectives Publishers, Westport, Connecticut, USA, 872 p.

LITTMAN, Robert J., 2008, *Tobit: The Book of Tobit in Codex Sinaiticus*, Brill, Leiden and Boston, 264 p.

LIVERANI, Mario, 1998, *Uruk: The First City*, Equinox Publishing, 114 p.

LONGMAN III, Temper și DILLARD Raymond B., 2006, *An Introduction to the Old Testament: Second Edition*, Zondervan, 533 p.

LOUTH, Andrew, 1996, *Maximus the Confessor*, Routledge, London and New York, 242 p.

LUNEAU, René, 1991, *Les Rendez-vous de Saint-Dominique*, Centurion, 365 p.

LUNQUIST, John M., 2008, *The Temple of Jerusalem: Past, Present, and Future*, Praeger, 320 p.

LYDEN, John C., 2003, *Film as Religion : Myths, Morals, and Rituals*, New York University Press, New York, USA, 302 p.

MACDONALD, Margaret Y., 1988, *The Pauline Churches: A Socio-historical Study of Institutionalization in the Pauline and Deutero-Pauline Writings*, Cambridge University Press,

304 p.

MACHIELA, Daniel A., 2009, *The Dead Sea Genesis Apocryphon: A New Text and Translation with Introduction and Special Treatment of Columns 13 – 17*, Brill, Leiden and Boston, 350 p.

MAIER, Johann, 1985, The Temple Scroll: An Introduction, Translation and Commentary, JSOT Press, 163 p.

MALINA, Bruce J., 1996, *The Social World of Jesus and the Gospels*, Routledge, London and New York, 274 p.

MALINA, Bruce J., 1996, *The Social World of Jesus and the Gospels*, Routledge, London and New York, 274 p.

MANN, Michael, 2004, *Fascists*, Cambridge University Press, New York, USA, 439 p.

MANOUSSAKIS, John Pantaleimon, 2007, *God After Metaphysics : A theological Aesthetic*, in Indiana Series in the Philosophy of Religion, Indiana University Press, Bloomington, USA, 237 p

MANSON, Neil A., 2003, *God and Design : The Teleological Argument and Modern Science*, Routledge, simultaneously published in the USA and Canada, London, 396 p.

MARGA, Andrei, 2006, *Religia în era globalizării*, Ediția a III-a, Editura Fundației pentru studii europene, Cluj Napoca, 299 p.

MARGA, Andrei, 2004, *Cotitura culturală. Consecințe filosofice ale tranzitiei*. Cluj University Press, Cluj Napoca, 617 p.

MARGA, Andrei, 1984, *Cunoaștere și sens. Perspective critice asupra pozitivismului*, Editura Politică, București.

MARGA, Andrei, 1985, *Acțiune și rațiune în concepția lui Jürgen Habermas*, Dacia, Cluj.

MARGA, Andrei, 1991, *Raționalitate, comunicare, argumentare*, Dacia, Cluj.

MARGA, Andrei, 1997, *Filosofia unificării europene*, Apostrof, Cluj.

MARGA, Andrei, 1998, *Reconstrucția pragmatică a filosofiei*, Polirom, Iași.

MARGA, Andrei, 1998, *Relativismul și consecințele sale*, EFES, Cluj.

MARGA, Andrei, 2002, *Introducere în filosofia contemporană*, Polirom, Iași.

MARGA, Andrei, 2006, *Filosofia lui Habermas*, Polirom, Iași, 520 p.

MARGA, Andrei, 2008, *Diagnoze – Articole și eseuri*, Editura Eikon, Cluj, 550 p.

MARGA, Andrei, 2008, *La sortie du relativisme*, EFES, Cluj, 323 p.

MARGA, Andrei, PĂUN Nicolae, GYEMANT, Ladislau, 2002, (ed.) - *Paradigme ale integrarii. Relatii internationale si studii europene la Cluj*, Cluj-Napoca, Editura EFES, 405p.

MARGUERAT, Daniel, 2004, *The First Christian Historian*, Cambridge University Press, 317 p.

MARINA, Jacqueline, 2005, *The Cambridge Companion to Friedrich Schleiermacher*,

- Cambridge University Press, New York, USA, 329 p.
- MARSH, Clive, 2007, *Theology Goes to the Movies*, Routledge, London and New York, 205 p.
- MARSHALL, Bruce D., 2004, *Trinity and Truth*, Cambridge University Press, 305 p.
- MARTIN, Sean, 2004, *The Knights Templar*, Pocket Essentials, 163 p.
- MARTINEZ, Florentino Garcia și TIGCHELAAR, Eibert J. C., 1997, *The Dead Sea Scrolls Study Edition*, Brill, 1388 p.
- MASON, Steve, 2008, *Flavius Josephus : Translation and Commentary* by Steve Mason, *Flavius Josephus : Volume 1b – Judean War 2 : Translation and Commentary* by Steve Mason with Honora Chapman, Brill Leiden, Boston, USA, 546 p.
- MASON, Steve, 2003, *Josephus and the New Testament, Second Edition*, Hendrickson Publishers, Inc., 343 p.
- MASPERO, Gaston, 2002, *Popular Stories of Ancient Egypt*, ABC-CLIO, Inc., 434 p.
- MAYAR, Tamar și MOURAD, Suleiman A., 2008, *Jerusalem: Idea and Reality*, Routledge, London and New York, 353 p.
- MCBRIEN, Richard P., 2006, *The Pocket Guide to the Saints*, HarperCollins e-books, 355 p.
- MCBURNEY, Louisa și MCBOURNEY, Melissa, 2005, *Real Questions, Real Answers about Sex: The Complete Guide to Intimacy as God Intended*, Zondervan, 342 p.
- MCGRATH, Aleister E. și MARKS, Darren C., 2004, *The Blackwell Companion to Protestantism*, Blackwell Publishing, 531 p.
- MCGRATH, Aleister E., 2007, *Christianity's Dangerous Idea*, HarperCollins e-books, 567 p.
- MCGRATH, Alister E., 2005, *Iustitia Dei: A History of the Christian Doctrine of Justification*, Cambridge University Press, 465 p.
- MCGUCKIN, John Anthony, 2008, *The Orthodox Church: An Introduction to its History, Doctrine, and Spiritual Culture*, Blackwell Publishing, 478 p.
- MCKIM, Donald K., 2003, *The Cambridge Companion to Martin Luther*, Cambridge University Press, 339 p.
- MCKNELLY KEARNS, Cleo, 2008, *The Virgin Mary, Monotheism and Sacrifice*, Cambridge University Press, 372 p.
- MCKNIGHT, Scot, 2005, *Jesus and His Death – Historiography, the Historical Jesus, and*

Atonement Theory, Baylor University Press, Waco, Texas, 461 p.

MCKNIGHT, Scot., 1995, *Galatians : The NIV Application Commentary – from biblical text...to contemporary life*, Zondervan, Grand Rapids, Michigan, USA, 326 p.

MCLENNAN, William L., 2009, *Jesus Was a Liberal: Reclaiming Christianity for All*, Palgrave Macmillan, New York, 276 p.

MEEKS, Wayne A., 2002, *In Search of the Early Christians: Selected Essays*, Yale University Press, 350 p.

MELTON, J. Gordon, 2003, *Protestant Faith in America*, Facts On File, Inc., 131 p.

MEYER, Marvin, 2007, *Judas: The Definitive Collection of Gospels and Legends About the Infamous Apostle of Jesus*, HarperCollins e-books, 197 p.

MEYER, Marvin, 2007, *Judas: The Definitive Collection of Gospels and Legends about the Infamous Apostle of Jesus*, HarperCollins e-books, 197 p.

MEYERS, Robin R., 2009, *Saving Jesus from the Church: How to Stop Worshiping Christ and Start Following Christ*, HarperCollins e-books, 258 p.

MICHAEL, Robert, 2006, *Holy Hatred : Christianity, Antisemitism, and the Holocaust*, Palgrave Macmillan, USA, 267 p.

MICHAEL, Steven J. Mc. și MYERS, Susan E., 2004, *Friars and Jews in the Middle Ages and Renaissance*, Brill Leiden, Boston, 337 p.

MILBANK, John, 2006, *Theology and Social Theory: Beyond Secular Reason*, Blackwell Publishing, 484 p.

MOBERLY, R. W. L., 2004, *The Bible, Theology, and Faith: A Study of Abraham and Jesus*, Cambridge University Press, 279 p.

MOISE, Ilie, 1975, *Creatori populari sibieni*, Comitetul de cultură al județului Sibiu, Sibiu, 78 p.

MOISE, Ilie, 1977, *Butea junilor*, Revista Transilvania, Sibiu, 140 p.

MOISE, Ilie, 1998, *Eternități sibiene*, Editura Imago, Sibiu, 182 p.

MOISE, Ilie, 1999, *Confrerii carpatici de tineret: ceata de feciori*, Editura Imago, Sibiu, 222 p.

MOISE, Ilie, 1999, *Folcloristica sibiană*, Editura Imago, Sibiu, 176 p.

MOISE, Ilie, 2001, *Folclor românesc*, Editura Alma Mater, Sibiu, 138 p.

MOISE, Ilie, 2002, *Proiecții etnografice în comerț și turism*, Alma Mater, Sibiu, 116 p.

- MOISE, Ilie, 2004, *Sibiu – repere etnologice*, Editura Honterus, Sibiu, 124 p.
- MOISE, Ilie, 2005, *Quo vadis, cultura populară?*, Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 160 p.
- MOLTMANN, Jürgen, 1996, *The Coming of God: Christian Eschatology*, Chr. Kaiser Verlaghaus Gütersloher, 407 p.
- MOORE, Andrew, 2003, *Realism and Christian Faith : God, Grammar and Meaning*, Cambridge University Press, New York, USA, 255p.
- MOORE, John A., 2002, *From Genesis to Genetics : The Case of Evolution and Creationism*, University of California Press, 246 p.
- MOORHEAD, John, 2005, *Gregory the Great*, in The Early Church Fathers Series, Routledge, simultaneously published in the USA and Canada, London, 188 p.
- MOREGA, Constantin, 2007, *Obiceiuri, tradiții și credințe din zona Gorj*, Editura Măiastra, Târgu-Jiu, 225 p.
- MORGAN, Michael L. și GORDON, Peter Eli, 2007, *The Cambridge Companion to Modern Jewish Philosophy*, Cambridge Collections Online, Cambridge University Press, 390 p.
- MORRIS, Benny, 2004, *The Birth of the Palestinian Refugee Problem Revisited*, Cambridge University Press, 667 p.
- MORRIS, Brian, 2006, *Religion and Anthropology: A Critical Introduction*, Cambridge University Press, 363 p.
- MORRIS, Joe E., 2008, *Revival of the Gnostic Heresy: Fundamentalism*, Palgrave Macmillan, 259 p.
- MOSER, Paul K., 2008, *The Elusive God*, Cambridge University Press, 309 p.
- MOUNIN, Georges, 1968, *Ferdinand de Saussure ou le structuraliste sans le savoir*, Seghers, 191 p.
- MOYISE, Steve și MENKEN, Maarten J. J., *Isaiah in the New Testament*, T & T Clark International, 234 p.
- MUELLER, Walt, 2007, *Youth Culture 101*, Zondervan, 484 p.
- MÜLLER Max, [1873] 1879, [Lectures on the Science of Religion], *Origine et développement de la religion, étudiés à la lumière des religions de l'Inde, leçons faites à Westminster Abbey par F. Max Muller*, traduse în limba franceză de J. Darmesteter, Reinwald, XV-347 p. (citat aici:

Religion).

MULLER Max, [1961,1863] 1864, [Lectures on the Science of Language], *La Science du language cours professé à l'institution royale de la Grande Bretagne*, Auguste Durand, XXX-459 p. (citat aici : *Language*)

MÜLLER Max [1863] 1868, *Chips from a German Workshop*, vol. 1 : *Essays on the Science of Religion*, XXXVI-380 p. (citat aici : *Chips I*).

MÜLLER Max [1865] 1868, *Chips from a German Workshop*, vol. 2 : *Essays on Mythology, Traditions and Customs*, V-405 p. (citat aici : *Chips II*).

MULLER Max 1870 *Chips from a German Workshop*, vol. 3 : *Literature, Biography and Antiquities*, III-520 p. (citat aici : *Chips III*).

MULLER Max 1875, *Chips from a German Workshop*, vol. 4 : *Essays chiefly on the Science of Language*, VIII-581 p. (citat aici : *Chips IV*)

MURAY, Leslie A., 2008, *Liberal Protestantism and Science*, Greenwood Press, Westport, Connecticut, London, 183 p.

MURRAY, Michael J. și REA Michael, 2008, *An Introduction to the Philosophy of Religion*, Cambridge University Press, 309 p.

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES INSTITUTE OF MEDICINE, 2008, *Science, Evolution, and Creationism*, The National Academies Press, Washington, D.C., 89 p.

NETTON, Ian Richard, 2006, Islam, *Christianity and Tradition: A Comparative Exploration*, Edinburgh University Press, 257 p.

NEUSNER, Jacob și AVERY-PECK, Alan J., 2003, *The Blackwell Companion to Judaism*, Blackwell Publishing, 567 p.

NEUSNER, Jacob, 2003, *Rabbinic Narrative: A Documentary Perspective*, Brill, Leiden and Boston, 353 p.

NEUSNER, Jacob, 2006, *Judaism: The Basics*, Routledge, London and New York, 218 p.

NEUSNER, Jacob, AVERY-PECK, Alan J. și GREEN, William Scott, 2005, *The Encyclopaedia of Judaism Second Edition*, Brill, Leiden and Boston, 3230 p.

NEWPORT, G. C. și GRIBBEN, Crawford, 2006, *Expecting the End : Millennialism in the Social and Historical Context*, Baylor University Press, Waco, Texas, USA, 329 p.

NIENHUIS, David R., 2007, *Not by Paul Alone/The Formation of the Catholic Epistle Collection and the Christian Canon*, Baylor University Press, Waco, Texas, USA, 279 p.

NIGOSIAN, S. A., 2004, *Islam – Its History, Teaching and Practices*, Indiana University Press,

205 p.

NISBAT, H.B., 2005, *Lessing: Philosophical and Theological Writings*, Cambridge University Press, 285 p.

NODET, Etienne, 1997, *A Search for the Origins of Judaism*, Sheffield Academic Press, 424 p.

O'DONOVAN, Oliver, 2003, *The Just War Revisited*, Cambridge University Press, 154 p.

OEGEMA, Gerbern S. și CHARLESWORTH, James H., 2008, *The Pseudepigrapha and Christian Origins: Essays from the Studiorum Novi Testamenti Societas*, T & T Clark, 316 p.

OESTREICHER, Mark, 2008, *Youth Ministry 3.0: A Manifesto of Where We've Been, Where We Are & Where We Need to Go*, Zondervan, 164 p.

OF AUVERGNE, William, 2007, *The Providence of God Regarding the Universe*, Marquette University Press, 208 p.

OGDEN, Daniel, 2007, *A Companion to Greek Religion*, Blackwell Publishing Ltd., 523 p.

OLIVER, Simon, 2005, *Philosophy, God and Motion*, Routledge, London and New York, 262 p.

OLSEN, Brad, 2007, *Sacred Places Europe*, Consortium of Collective Consciousness, 339 p.

OLSON, David T., 2008, *The American Church in Crisis: Groundbreaking Research Based on a National Database of over 200,000 Churches*, Zondervan, 246 p.

OLSON, Roger E., 2008, *How to Be Evangelical without Being Conservative*, Zondervan, Grand Rapids, Michigan, USA, 214 p.

ORTBERG, John, 2008, *Faith and Doubt*, Zondervan, Grand Rapids, Michigan, USA, 196 p.

OSBORN, Eric, 2001, *Irenaeus of Lyons*, Cambridge University Press, 331 p.

PACKER, J. I. și DEVER, Mark, 2007, *In My Place Condemned He Stood: Celebrating the Glory of the Atonement*, Crossway Books, Wheaton, Illinois, 196 p.

PACKER, J. I., 2007, *Praying the Lord's Prayer*, Crossway Books, Wheaton, Illinois, 123 p.

PAGELS, Elaine, 1979, *The Gnostic Gospels*, Vintage Books, A Division of Random House, Inc., 224 p.

PALUMBO, Arthur E. Jr., 2004, *The Dead Sea Scrolls and the Personages of Earliest Christianity*, Algora Publishing, 317 p.

PAPPÉ, Ilan, 1999, *The Israel/Palestine Question*, Routledge, London and New York, 264 p.

- PARDES, Ilana, 2000, *The Biography of Ancient Israel*, University of California Press, 229 p.
- PARFITT, Tudor, 2008, *The Lost Ark of the Covenant: Solving the 2,500 Year Old Mystery of the Fabled Biblical Ark*, HarperCollins e-books, 411 p.
- PARKER, D. C., 2008, *An Introduction to the New Testament and their Texts*, Cambridge University Press, 402 p.
- PARRY, Donald W. și TOV Emanuel, 2004, *The Dead Sea Scrolls Reader, Volume 1: Texts Concerned with Religious Law*, Brill, Leiden and Boston, 368 p.
- PARRY, Donald W. și TOV Emanuel, 2004, *The Dead Sea Scrolls Reader, Volume 2: Exegetical Texts*, Brill, Leiden and Boston, 172 p.
- PARRY, Donald W. și TOV Emanuel, 2004, *The Dead Sea Scrolls Reader, Volume 4: Calendrical and Sapiential Texts*, Brill, Leiden and Boston, 326 p.
- PASNAU, Robert, 2004, *Thomas Aquinas on Human Nature: A Philosophical Study of Summa theologiae*, Cambridge University Press, 515 p.
- PATTISON, George, 2002, *Kierkegaard's Upbuilding Discourses*, Routledge, London, 245 p.
- PAZSTORI – KUPAN, Istvan, 2006, *Theodoret of Cyrus*, Routledge, London and New York, 299 p.
- PEARCEY, Nancy R., 2005, *Total Truth: Liberating Christianity from Its Cultural Captivity*, Crossway Books, Wheaton, Illinois, 518 p.
- PECICAN, Ovidiu, 2002, *Realități imaginare și ficțiuni adevărate în Evul Mediu românesc*, Editura Dacia, Cluj.
- PECICAN, Ovidiu, 2006, *Imberia*, Editura Cartea Românească, București, 240 p.
- PECICAN, Ovidiu, 2006, *Ce istorie scriem*, Editura Fundația culturală Ideea Europeană, București, 250 p.
- PECICAN, Ovidiu, 2007, *Troia Veneția Roma*, Editura Fundația culturală Ideea Europeană, București, 524 p.
- PECICAN, Ovidiu, 2008, *Povestiri de umbră și povestiri de soare*, Editura Bastion, Timișoara.
- PELIKAN, Jaroslav, 2005, *Whose Bible Is It? A History of the Scriptures Through the Ages*, The Penguin Group, 290 p.
- PENNINGTON, Jonathan T., 2007, *Heaven and Earth in the Gospel of Matthew*, Brill Leiden, Boston, 420 p.

- PENSLAR, Derek J., 2007, *Israel in History: The Jewish State in Comparative Perspective*, Routledge, London and New York, 287 p.
- PETERS, Dorothy M., 2008, *Noah Traditions in the Dead Sea Scrolls: Conversations and Controversies of Antiquity*, Society of Biblical Literature, Atlanta, 275 p.
- PETERS, Melvin H. K., 2008, *XIII Congress of the International Organisation for Septuagint and Cognate Studies: Ljubljana, 2007*, Society of Biblical Literature, Atlanta, 386 p.
- PETROPOULOS, J.C.B., 2008, *Greek Magic : Ancient, Medieval and Modern*, Routledge, simultaneously published in the USA and Canada, London, 212 p.
- PHILLIPS, D. Z. și TESSIN Timothy, 2001, *Philosophy of Religion in the 21st Century*, Palgrave, 332 p.
- PIPER, John și TAYLOR, Justin, 2006, *Suffering and the Sovereignty of God*, Crossway Books, Wheaton, Illinois, 259 p.
- PIPER, John și TAYLOR, Justin, 2007, *The Supremacy of Christ in a Postmodern World*, Crossway Books, Wheaton, Illinois, 195 p.
- PIPER, John, 2000, *The Legacy of Sovereign Joy*, Crossway Books, Wheaton, Illinois, 163 p.
- PIPER, John, 2000, *The Legacy of Sovereign Joy*, Crossway Books, Wheaton, Illinois, 163 p.
- PIPER, John, 2002, *The Misery of Job and the Mercy of God*, Crossway Books, Wheaton, Illinois, 83 p.
- PIPER, John, 2007, *The Future of Justification*, Crossway Book, Wheaton, Illinois, 243 p.
- PIPER, Noel, 2005, *Faithful Women and Their Extraordinary God*, Crossway Books, Wheaton, Illinois, USA, 178 p.
- POE, Harry Lee și MATTSON, J. Stanley, 2005, *What God Knows: Time, Eternity, and Divine Knowledge*, Baylor University Press, Waco, Texas, 229 p.
- POULAT, Émile, [1962] 1996, *Histoire, dogme et critique dans la crise moderniste*, Albin Michel, LXXIX-739 p.
- POULAT, Émile 1987, „L’institution des sciences religieuses”, în BÉGUIN J., TARDITS C. et al.(coordonatori), *op. cit*
- POLKINGHORNE, John, 2004, *Science and the Trinity*, Yale University Press, New Haven and London, 206 p.
- POLKINGHORNE, John, 2007, *Quantum Physics and Theology*, Yale University Press, New

- Haven and London, 134 p.
- PORTER, Stanley E., 2006, *Paul and His Theology*, Brill, Leiden and Boston, 474 p.
- PORTER, Stanley E., 2008, *Paul: Jew, Greek, and Roman*, Brill, Leiden and Boston, 388 p.
- POTTIER, Richard, 1994, *Anthropologie du mythe*, Kimé, 237 p.
- PURCELL, Michael, 2006, *Levinas and Theology*, Cambridge University Press, 212 p.
- QUASH, Ben, 2005, *Theology and the Drama of History*, Cambridge University Press, 253 p.
- REINACH, Salomon, 1900, „Phénomènes généraux du totémisme animal”, in REINACH, 1996, pp. 54-68.
- REINACH, Salomon 1911, „Esquisse d'une histoire de l'exégèse mythologique”, *ibid.*, pp. 13-32.
- REINACH, Salomon 1912, „De Bello orphico”, în : *Cultes, mythes et religions*, Ernest Leroux, vol. 4, pp. 438-483.
- REINACH, Salomon 1996, *Cultes, mythes et religions*, Laffont, Bouquins, LXXXI-1258 p.
- RENAN, Ernest, 1852, „Eugène Burnouf”, în *Oeuvres complètes*, vol. 1, pp. 121-126, Calmann-Lévi, 1947
- RENARD, John, 2002, *The Handy Religion Answer Book*, Visible Ink Press, 624 p.
- RENOU, Louis, 1928, *Les Maîtres de la philologie védique*, Geuthner, 74 p.
- REVILLE, Albert, 1881, *Prolégomènes à l'histoire des religions*, Fishbacher, 319 p.
- REVILLE, Albert 1882, “Préface” la TIELE C. P., *op. cit.*, pp. I-XVI.
- RIPPIN, Andrew, 2006, *The Blackwell Companion to the Qur'an*, Blackwell Publishing, 572 p.
- ROBERT, Fernand, 1974, *L'Humanisme, essai, d'une définition*, Belles-Lettres, 161 p.
- ROBINSON, James M., 2005, *The Gospel of Jesus: In Search of the Original Good News*, PerfectBound, 258 p.
- ROBINSON, James M., 2006, *The Secrets of Judas: The Story of the Misunderstood Disciple and His Lost Gospel*, HarperCollins e-books, 206 p.
- RODGERS, Zuleika, 2007, *Making History: Josephus and Historical Method*, Brill, Leiden, Boston, 488 p.
- RODRIGUES, Hillary și HARDING, John S., *Introduction to the Study of Religion*, Routledge,

196 p.

ROGERSON, J. W. și LIEU, Judith M., 2006, *Oxford Handbook of Biblical Studies*, 920 p.

ROGERSON, J. W. și LIEU, Judith M., 2006, *Oxford Handbook of Biblical Studies*, 920 p.

ROLDANUS, Johannes, 2006, *The Chursh in the Age of Constantine*, Routledge, London and New York, 252 p.

RONCACE, Mark și GRAY, Patrick, 2005, *Teaching the Bible: Practical Strategies for Classroom Instruction*, Society of Biblical Literature, Atlanta, 471 p.

RONCACE, Mark și GRAY, Patrick, 2007, *Teaching the Bible through Popular Culture and the Arts*, Society of Biblical Literature, 404 p.

ROWLAND, Christopher și MORRAY – JONES, Christopher R. A., 2009, *The Mystery of God: Early Jewish Mysticism and the New Testament*, Brill, Leiden and Boston, 720 p.

ROYSE, James R., 2008, *Scribal Habits in Early Greek New Testament Papyri*, Brill, Leiden and Boston, 1088 p.

RUBENSTEIN, Jeffrey L., 2003, *The Culture of the Babylonian Talmud*, The Johns Hopkins University Press, Baltimore and London, 252 p.

RUPRECHT, Louis A. Jr., 2008, *This Tragic Gospel: How John Corrupted the Heart of Christianity*, Jossey – Bass, 262 p.

RUSE, Michael, 2008, *The Evolution Wars: A Guide to the Debates*, Second Edition, Grey House Publishing, 752 p.

RUSSELL, Norman, 2007, *Theophilus of Alexandria*, Routledge, London and New York, 236 p.

SALDARINI, Anthony J., 1988, Pharisees, Scribes and Sadducees in Palestinian Society: A Sociological Approach, William B. Eerdmans Publishing Company, 356 p.

SALZMAN, Michele Renee, 2002, *The Making of a Christian Aristocracy: Social and Religious Change in the Western Roman Empire*, Harvard University Press, 374 p.

SAMPLEY, J. Paul și LAMPE Peter, 2010, *Paul and Rhetoric*, T & T Clark International, New York and London, 282 p.

SAMUELSON, Norbert M., 2004, *Revelation and the God of Israel*, Cambridge University Press, 275 p.

SARACINO, Michele, 2003, *On Being Human*, Marquette University Press, 229 p.

SAUSSURE, Ferdinand de, [1879] 1968, *Mémoire sur le système primitif des voyelles dans les*

langues indo-européennes, Georg Holm, Hildesheim.

SAUSSURE, Ferdinand [1916] 1972, *Cours de linguistique générale*, Payot, XVIII-510 p.

SCHAEFFER, Francis A., True Spirituality, 110 p.

SCHÄFER, Peter, 2007, *Jesus in the Talmud*, Princeton University Press, Princeton and Oxford, 232 p.

SCHLEGEL, Friedrich, [1808] 1837, *Essai sur la langue et la philosophie des Indiens*, tradus din germană de Frédéric Schlegel și însotit de un Appendix care conține *Dissertation sur la philosophie des temps primitifs*, în care sunt discutate în contradictoriu cîteva probleme din cartea lui Schlegel ce tratează filosofia Indiei de M.A. Mazure, profesor de filosofie, Parent-Desbarres editor, LI-396 p.

SCHMID, U. B., ELLIOTT, W. J. și PARKER, D. C., 2007, *The New Testament in Greek IV: The Gospel According to St. John: Vol. 2, The Majuscules*, Brill, Leiden and Boston, 601 p.

SCHMIDT, Francis (coordonator), 1988a, *L'Impensable polythéisme. Études d'historiographie religieuse*, Éd. Des archives contemporaines, 486 p.

SCHMIDT, Francis, 1988b, *Les polytheisme, degenerescence ou progres ?*, in Schimdt 1988a, op.cit., pp.13-91

SCHNIEDEWIND, William M., 2004, *How the Bible Became a Book : The Textualization of Ancient Israel*, Cambridge University Press, New York, USA, 277p.

SCHROEDER, Gerard L., 2009, *God According to God : A Physicist Proves We've Been Wrong About God All Along*, HarperCollins e-books, 261 p.

SCHWAB, Raymond, 1950, *La Renaissance orientale*, Payot, Bibliothèque historique, 526 p.

SCHWEIKER, William, 2005, *The Blackwell Companion to Religious Ethics*, Blackwell Publishing, 635 p.

SENIOR, John, 2008, *The Death of Christian Culture*, IHS Press, Norfolk, VA, 195 p.

SENIOR, John, 2008, *The Restoration of Christian Culture*, IHS Press, Norfolk, VA, 147 p.

SHARP, Carolyn J., 2009, *Irony and Meaning in the Hebrew Bible*, Indiana University Press, 376 p.

SHAVIT, Yaakov și ERAN, Mordecai, 2007, *The Hebrew Bible Reborn: From Holy Scripture to the Book of Books: A History of Biblical Culture and the Battler over the Bible in Modern Judaism*, Walter de Gruyter, Berlin and New York, 579 p.

- SHOOK, John R., 2010. *The God Debates: A 21st Century Guide for Atheists and Believers (and Everyone in Between)*, Wiley-Blackwell Publishing, 256 p.
- SIGAL, Phillip, 2007, *The Halakhah of Jesus of Nazareth according to the Gospel of Matthew*, Society of Biblical Literature, Atlanta, 296 p.
- SIMON-NAHUM, Perrine, 1991, *La Cité investie. La „Science du judaïsme” français et la République*, Cerf, 348 p.
- SISON, Antonio D., 2006, *Screening Schillebeecks: Theology and Third Cinema in Dialogue*, Palgrave Macmillan, 247 p.
- SMITH, James A., 2005, *Marks of an Apostle: Deconstruction, Philippians, and Problematising Pauline Theology*, Society of Biblical Literature, Atlanta, 204 p.
- SMITH, James K. A., 2002, *Speech and Theology: Language and the Logic of Incarnation*, Routledge, London and New York, 203 p.
- SMITH, Robertson Wiliam, 1889, *Lectures on the Religion of the Semites. First Series : The Fundamental Institutions*, Burnett Lectures 1888-1889. Adam and Charles, Edinburgh, VIII-488 p.
- SMITH, Steven B., 2003, *Spinoza's Book of Life: Freedom and Redemption in the Ethics*, Yale University Press, New Haven and London, 262 p.
- SNELL, K. D. M. și ELL, Paul S., 2000, *Rival Jerusalemus*, Cambridge University Press, 520 p.
- SOBEL, Jordan Howard, *Logic and Theism: Arguments For and Against Beliefs in God*, Cambridge University Press, 674 p.
- SOMMER, Benjamin D., 2009, *The Bodies of God and the World of Ancient Israel*, Cambridge University Press, 354 p.
- SPANGLER, Ann și SYSWERDA, Jean E., 2007, *Women of the Bible: A One – Year Devotional Study of Women in Scripture, Updated and Expanded*, Zondervan, 436 p.
- STANTON, Graham N., 2004, *Jesus and Gospel*, Cambridge University Press, 254 p.
- STARK, Rodney, 2005, *The Rise of Mormonism*, Columbia University Press, 191 p.
- STRENSKI, Ivan, 1995, „Emile Durkheim, Henri Hubert et le discours des modernistes religieux sur le symbolisme”, în „Regards actuels sur Durkheim et sur Mauss, textes rassemblés par M. Fournier et L. Racine”, *L'Ethnographie*, nr. 117 (primăvara 1995), pp. 33-52.
- STROBEL, Lee și VOGEL, Jane, 2008, *The Case for the Real Jesus-Student Edition: A*

- Journalist Investigates Current Challenges to Christianity*, Zondervan, 214 p.
- SUGIRTHARAJAH, R. S., 2004, *The Bible and the Third World: Precolonial, Colonial and Postcolonial Encounter*, Cambridge University Press, 320 p.
- SUGIRTHARAJAH, R. S., 2005, *The Bible and Empire*, Cambridge University Press, 257 p.
- SUH, Joong Suk, 2003, *The Gospel of Paul*, Peter Lang, 156 p.
- SUPER, John C. și TURLEY, Briane K., 2006, *Religion in World History*, Routledge, New York and London, 197 p.
- TAROT, Camille, 1994, *Symbolisme et tradition. Pour renouer avec une sociologie générale de la religion*, Universite de Caen, teză sub coordonarea lui Alain Caillé, (dactilografiată), 2 vol., 576 p.
- TATUM, W. Barnes, 2009, *Jesus: A Brief History*, Wiley-Blackwell, 286 p.
- TAYLOR, C. C. W., 1997, *Routledge History of Philosophy*, Routledge, London and New York.
- Taylor Edward B., [1871] 1878, *La Civilization primitive*, vol. 2, trad. Barbier Ed., Reinwald, XIX-597 p.
- THATCHER, Adrian, 2002, *Living Together and Christian Ethics*, Cambridge University Press, 318 p.
- THATCHER, Adrian, 2008, *The Savage Text: The Use and Abuse of the Bible*, Wiley – Blackwell, 225 p.
- THEISSEN, Gerd, 2003, *The New Testament: History, Literature, Religion*, T & T Clark, 224 p.
- THOMAS, R. Murray, 2006, *Religion in Schools: Controversies around the World*, Praeger Publishers, 249 p.
- THOMAS, Robert Murray, 2007, *God in the Classroom : Religion and America's Public Schools*, Praeger Publishers, Westport, Connecticut, USA, 296 p.
- THOMPSON, Thomas L., 1999, *The Mythic Past: Biblical Archaeology and the Myth of Israel*, Basic Books, 438 p.
- TIDBALL, Derek, HILBORN, David și THACKER, Justin, 2008, *The Atonement Debate: Papers from the London Symposium of the Theology of Atonement*, Zondervan, 374 p.
- TISCHLER, Nancy M., 2007, *Thematic Guide to Biblical Literature*, Greenwood Press, 284 p.
- TORREY, R. A., 1910, *The Person and Work of the Holy Spirit*, Fleming H. Revell Company,

272 p.

TOUTAIN, J., 1911, „La section des sciences religieuses de 1886 à 1911”, *Annuaire 1910 – 1911 de l’École pratique des Hautes Études*, pp. 101-103.

TRIGG, Joseph W., 1998, *Origen*, Routledge, London and New York, 310 p.

TURNER, Denys, 2004, *Faith, Reason and the Existence of God*, Cambridge University Press, New York, USA, 294 p.

TWOMEY, Jay, 2009, *The Pastoral Epistles Through the Centuries*, Wiley – Blackwell, 276 p.

TYLOR, Edward B., [1871] 1878, *La Civilisation primitive*, vol.2, trad. BARNIER Ed., Reinwald, XIX-597 p.

VAAGE, Leif E., 2006, *Religious Rivalries in the Early Roman Empire and the Rise of Christianity*, Wilfrid Laurier University Press, 349 p.

VAN DE SANDT, Huub și ZAGENBERG, Jürgen K., 2008, *Matthew, James, and Didache: Three Related Documents in Their Jewish and Christian Settings*, Society of Biblical Literature, Atlanta, 492 p.

VAN DER TOORN, Karel, 2007, *Scribal Culture and the Making of the Hebrew Culture*, Harvard University Press, 416 p.

VANDIVER, Elizabeth, KEEN, Ralph și FRAZEL, Thomas D., 2002, *Luther’s Lives – Two Contemporary Accounts of Martin Luther*, Manchester University Press, Manchester and New York, 425 p.

VALENSI, Lucette și WACHTEL, Nathan, 1996, „L’anthropologie historique”, în REVEL J. și WACHTEL N. (coordonatori), *op. cit.*, pp. 251-274.

VERNES, Maurice, 1916-1917, *Les caractéristiques de l’école pratique des Hautes Etudes-Sciences religieuses et sa place dans l’enseignement supérieur français*, *Annuaire 1916-1917 de l’École pratique des Hautes Etudes*, pp. 18-45.

VICKERS, Brian, 2006, *Jesus’ Blood and Righteousness: Paul’s Theology of Imputation*, Crossway Books, Wheaton, Illinois, 258 p.

WALLACE, Daniel B., 2000, *The Basics of New Testament Syntax: An Intermediate Greek Grammar*, Zondervan, 341 p.

WARD, Graham, 2003, *True Religion*, Blackwell Publishing, 182 p.

WATKIN, Julia, 2005, *God and the Modern World*, Marquette University Press, 135 p.

- WATTS, James W., 2007, *Ritual and Rhetoric in Leviticus: From Sacrifice to Scripture*, Cambridge University Press, 280 p.
- WEBSTER, John, 2003, *Holy Scripture – A Dogmatic Sketch*, Cambridge University Press, New York, USA, 157 p.
- WEDDERBURN, A. J. M., 1989, *Paul and Jesus*, T & T Clark International, London and New York, 212 p.
- WEGNER, Paul D., *Textual Criticism of the Bible*.
- WERNER, Michaël, 1990, „A propos de la notion de philologie moderne, problème de définition dans l'espace franco-allemand”, în ESPAGNE M. și WERNER M., *op. cit.* pp. 11-22.
- WERRETT, Ian C., 2007, *Ritual Purity and the Dead Sea Scrolls*, Brill, Leiden and Boston, 364 p.
- WESSELIUS, Jan-Wim, 2002, *The Origin of the History of Israel: Herodotus' Histories as Blueprint for the First Books of the Bible*, Sheffield Academic Press, 196 p.
- WESTPHAL, Merold, 2004, *Transcendence and Self-Transcendence*, Indiana University Press, Bloomington and Indianapolis, 258 p.
- WHITE, Cynthia, 2007, *The Emergence of Christianity*, Greenwood Press, 241 p.
- WHITE, Ellen G. H., 2008, Viața lui Isus, editura Viața și sănătate, București, 799 p.
- WIELENBERG, Erik J., 2008, *God and the Reach of reason : C.S. Lewis, David Hume and Bertrand Russell*, Cambridge University Press, New York, USA, 255p.
- WIELENBERG, Erik J., 2005, *Value and Virtue in a Godless Universe*, Cambridge University Press, 206 p.
- WILKEN, Robert Louis, 2003, *The Spirit of Early Christian Thought: Seeking the Face of God*, Yale University Press, New Haven and London, 397 p.
- WILLARD, Dallas, 1988, *The Spirit of the Disciplines: Understanding How God Changes Lives*, HarperCollins e-books, 306 p.
- WILLARD, Dallas, 1997, *The Divine Conspiracy: Rediscovering Our Hidden Life in God*, HarperCollins e-books, 466 p.
- WILLARD, Dallas, 2009, *Knowing Christ Today: Why We Can Trust Spiritual Knowledge*, HarperCollins e-books, 262 p.
- WILLIAMS, Michael Allen, 1996, *Rethinking „Gnosticism”: An Argument for Dismantling a*

Dubious Category, Princeton University Press, Princeton, New Jersey, 358 p.

WILLIAMS, Robyn, 2006, *Unintelligent Design: Why God Isn't as Smart as She thinks She Is*, Allen & Unwin, 178 p.

WILLS, Laurence M., 1997, *The Quest of the Historical Gospel: Mark, John and the Origins of the Gospel Genre*, Routledge, London and New York, 314 p.

WIPPEL, John, 1994, *Medieval Reactions to the Encounter Between Faith and Reason*, Marquette University Press, Milwaukee, 127 p.

WITHERINGTON, Ben, 2007, *Making a Meal of It: Rethinking the Theology of the Lord's Supper*, Baylor University Press, 168 p.

WITHERINGTON, Ben, 2007, *The Living World of God*, Baylor University Press, 285 p.

WITHERINGTON III, Ben, 2005, *The Problem with Evangelical Theology: Testing the Exegetical Foundations of Calvinism, Dispensationalism, and Wesleyanism*, Baylor University Press, 310 p.

WITTE, John Jr., 2004, *Law and Protestantism*, Cambridge University Press, 362 p.

WOODHEAD, Linda, FLETCHER, Paul, KAWANAMI, Hiroko și SMITH David, 2002, *Religions in the Modern World*, Routledge, London and New York, 506 p.

WRAY, T. J. și MOBLEY, Gregory, 2005, *The Birth of Satan*, Palgrave Macmillan, 239 p.

WRIGHT, Christopher J. H., 2008, *The God I Don't Understand: Reflections on Tough Questions of Faith*, Zondervan, 230 p.

WRIGHT, Melanie J., 2007, *Religion and Film: An Introduction*, I. B. Tauris, London and New York, 253 p.

WRIGHT, N. T., 1995, *Romans and the Theology of Paul*, Minneapolis: Fortress, 32 p.

WRIGHT, N. T., 1997, *What Saint Paul Really Said: Was Paul of Tarsus the Real Founder of Christianity?*, William B. Eerdmans Publishing Company, Grand Rapids, Michigan, 195 p.

WRIGHT, N. T., 2005, *The Last Word: Beyond the Bible Wars to a New Understanding of the Authority of Scripture*, HarperCollins e-books, 163 p.

WRIGHT, N. T., 2006, *Simply Christian: Why Christianity Makes Sense*, HarperCollins e-books, 257 p.

WRIGHT, N. T., 2008, *Surprised by Hope: Rethinking Heaven, the Resurrection, and the Mission of the Church*, HarperCollins e-books, 351 p.

- YANCEY, Philip, 2006, Prayer: *Does It Make Any Difference?*, Zondervan, 356 p.
- YAO, Xinzong, 2000, *An Introduction to Confucianism*, Cambridge University Press, 373 p.
- YEFFETH, Glenn, 2003, *Matrix: Știință, Filozofie și Religie*, Editura Amaltea, 293 p.
- YEOMANS, Richard, 2006, *The Art and Architecture of Islamic Cairo*, Garnet Publishing, 286 p.
- YOSHIKO REED, Annette, 2005, *Fallen Angels and the History of Judaism and Christianity*, Cambridge University Press, New York, USA, 336 p.
- YOUNG, Frances, 1994, *The Theology of the Pastoral Letters*, Cambridge University Press, 188 p.
- ZACHARIAS, Ravi, 2000, *Jesus Among Other Gods*, W Publishing Group, Nashville, Tennessee, 126 p.
- ŽIŽEK, Slavoj și MILBANK, John, 2009, *The Monstrosity of Christ: Paradox or Dialectic?*, MIT Press, 324 p.
- ZONDERVAN, 2005, *The Holy Bible, Today's New International Version - The Story*, Zondervan, 458 p.

